

magyar

VADÁSZLAP

10. ÉVFOLYAM, 3.
2001/MÁRCIUS

270 Ft

Kérjük adjon
1%
esélyt a magyar vadászati
kulturának és támogassa igaz
vadász módjára a Vadászati
Kulturális Egyesületet, a
19677079-2-41-es
adószámán

**DISPUTA
CSONGRÁD MEGYÉBEN**

8. oldal

ÜVEGTÁNC

11. oldal

A HÓNAP MADARA

12-13. oldal

Harmónia

VADÁSZBOLTOK

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB VADÁSZBOLTHÁLÓZATA

Országsszerte
18 üzletünkben
vadászati
felszerelések és
kiegészítők széles
választékával állunk
kedves vásárlóink
rendelkezésére

HARMÓNIA VADÁSZBOLTOK

- 4025 DEBRECEN, Széchenyi u. 10. Tel.: (52) 430-468 Fax: (52) 412-633 ■ 4026 DEBRECEN, Bethlen u. 36. Tel.: (52) 421-338 ■ 3530 MISKOLC, Széchenyi u. 14. Tel.: (46) 341-464
- 4400 NYÍREGYHÁZA, Zrínyi Ilona-ut. 8-10. Tel.: (42) 413-423 ■ 5600 BÉKÉSCSABA, Luther u. 12. Tel.: (66) 449-369 ■ 6720 SZEGED, Oskola u. 23. Tel.: (62) 325-044
- 6500 BAJA, Hattyú u. 2. Tel.: (79) 321-364 ■ 1165 BUDAPEST XVI. ker. Margit u. 116. (lőér) Tel.: (70) 211-6480 ■ 2890 TATA, Katona u. 17. Tel.: (34) 361-418 ■ 8200 VESZPRÉM, Rakóczi u. 5. Tel.: (88) 325-033
- 8360 KESZTHELY, Rakóczi u. 3. Tel.: (83) 314-101 ■ 8900 ZALAEGERSZEG, Tompa u. 1. Tel.: (92) 348-011 Rádiótel.: (30) 398-369 ■ 7626 PÉCS, Király u. 75. Tel.: (72) 335-333, 225-204
- 7800 SIKLÓS, Szent István tér 8. (Kék-Sellő Üzletház) Tel.: (72) 352-658 ■ 3300 EGER, Mátyás király út 85. Tel.: (36) 515-163 ■ 3200 GYÖNGYÖS, Szent Bertalan u. 4. Tel.: (37) 301-860
- 2400 DUNAÚJVÁROS, Dózsa György út 4/C (Tojánház) Tel.: (25) 405-701 ■ 7030 PAKS, Dózsa György u. 102. Tel.: (75) 815-687

FeHoVa

8. FEGYVER, HORGÁSZAT, VADÁSZAT
NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS

TEJ
K
I
T
A
L
Á
L
A
T

Ízelítő a programokból:

- vadászkutya, solymász, íjász bemutató
- divatbemutató
- légpuskalövészet
- világrekord trófeák
- vadászkürtös bemutató
- szarvasbőgő verseny
- állathang felismerő verseny

Várjuk látogatóinkat

2001. március 22–25. között
a Budapesti Vásárcsopont F, F2 pavilonjában.

Nyitva tartás: 10.00–18.00

INFORMÁCIÓ: HUNGEXPO Rt. H-1441 Bp. Pf.: 44

Telefon: 263-6056, 263-6113 • Fax: 263-6340

E-mail: fehova@hungexpo.hu

Internet: www.fehova.hu

Belépőjegyével megtekintheti az Utazás, a Sport és a Boat Show kiállításokat is.

© Som & Farkas

SCHMIDT & BENDER®

FEGYVERTÁVCSÖVEK

SCHMIDT & BENDER Hungária Kft.
H-1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 260-7641
Fax: 263-2937

Frankonia

TRÓFEA KFT.

Sörétes és golyós vadászfegyverek és ezek löszereinek, valamint vadászati felszerelések és kiegészítő cikkek széles választékával várjuk tisztelt vásárlóink jelentkezését a Gödöllő Isaszegi úti raktárunkban.

MÁRCIUSI AJÁNLAT
A MEINDL lábbelik – goratex változatban is. A kiváló minőségű BOZEN túracipő csak március hónapban a készlet erejéig

MEINDL

**14 280 Ft
+ÁFA**

POSTACÍMÜNK: 2101 GÖDÖLLŐ PF. 176. TELEFON: 06-28/420-760 TELEFAX: 06-28/422-181

A TARTALOMBÓL:

Interjú Farkas Ádámmal	7
Disputa Székkutason	8
Fókuszban a teríték (2. rész)	9
Üvegtánc	11
A hónap madara	12-13
Mártély szerelmesénél	14-15
Hű társaink védelmében	18
Beszélgetünk, tehát (még) vagyunk	20-21
Művészportré: Seres Tamás	23-24
Szókimondó	25
Alkalmas vagy alkalmatlan?	26
Hírek, tudósítások	19, 27

Telefonszámaink: 301-0723, 06/60/327-280

MINT A SÜN

Sajnálom, hogy egy „kudarckról” kell hírt adnunk, de – bármennyire is szeretnénk, bármennyire is jó és értelmes lenne – nem indítjuk el a januárra, majd márciusra tervezett „Vadlexikon” sorozatunkat. Pedig már októberben minden készen állt az indulásra: az előzetes megbeszéléseknek megfelelően szerzők, lektorok, grafikusok, nyomdászok, könyvkötők várják a szerződések megkötését, megrendelésünket, hogy mikor lendülhetnek bele a több évre szóló munkákba.

Az igazat megvallva – némi kétségünk ellenére – nagyon bíztunk a vadászokban. Olvasóinkban ... de úgy jártunk, mint a sün, amikor lelép az úrról és azt mondta: bocsi, tévedtem.

Ahhoz ugyanis, hogy a Kárpát-medence emlékeit, madarait és halait bemutató, gyűjthető Vadlexikon sorozatunkat útjára bocsássuk, legalább ezer megrendelést vártunk ... aminek csak az egyharmada érkezett be szerkesztőségünkhez. Ez sajnos kevés, egyértelműen ráfizetnénk a sorozatra, amit senki nem kívánhat és várhat el tőlünk.

Bocsi, nem csak a sün, mi is tévedhetünk!

CÍMLAPON: MAGYAR FERENC FESTMÉNYE

VADÁSZLAP

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő:

Csekő Sándor

Felolós szerkesztő:

Homonnay Zsombor

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**

Reklámszerkesztő:

Lukácsné Kocsis Marianna

A szerkesztőség levelezési címe:

1245 Budapest, Pf. 1209

Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

A szerkesztőség és a kiadó címe:

1054 Budapest V., Honvéd u. 8. IV. 3.

TELEFON: 60/327-280 FAX: 331-4368

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető

„Belföldi postautalványon”

a szerkesztőség címén, átutalással

a Takarékbank Rt.-nél vezetett

11500102-10004115 számú számlára,

vagy a hírlapkézbesítőknél,

a postahivatalokban.

Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt.

és az alternatív terjesztők.

Nyomdai előkészítés:

Szakra Lapnyomda Rt.

Felolós vezető:

Lendvai Lászlóné vezérigazgató

Nyomás:

Athenaeum Nyomda Rt.

Felolós vezető: **dr. Garáné Bardóczy Irén**

az igazgatóság elnöke

ISSN 1215-6159

MEGYEI TUDÓSÍTÓINK

Baranya: **Agyaki Gábor** 06-30/318-7969

Bács-Kiskun: **Oláh József** 06-20/968-7096

Békés: **Lovász Sándor** 06-30/945-1987

Borsod: **Handa György Zsolt**

06-20/329-1814

Csongrád: **Mészáros György**

06-60/478-657

Fejér: **Gáspár Attila** 06-20/977-9526

Győr: **Pló Márta** 06-30/961-8844

Hajdú: **Kozák Imre** 06-20/382-3950

Hévés: **Prezenszky János** 06-36/316-512

Komárom: **dr. Faragó István**

06-20/938-2754

Pest: **Mészáros Iván** 06-30/207-3260

Somogy: **Szarka Ágnes** 06-30/961-9481

Szabolcs: **Erdélyi István** 06-44/362-569

Szolnok: **Czeglédy István** 06-60/457-449

Tolna: **Bischof Ferenc** 06-20/920-3662

Vas: **Simon Szabolcs** 06-30/239-4651

Veszprém: **Baracska Lajos** 06-88/422-298

Zala: **Polster Gabriella** 06-20/938-8210

FERTŐZÉS

Ha tudományos kutató lennék, a témáim egészen biztosan a fertőzések közül kerülnének ki. Sőt, a legszívesebben azt vizsgálnám, milyen bacikkal-vírusokkal vagy bármilyen kórokozóval lehetne megfertőzni az emberiséget... mondjuk a kultúrával, a tisztességgel, a becsületességgel, bölcsességgel, segítőkészséggel, csapatszellemmel... szóval csupa jó, pozitív emberi tulajdonsággal.

Ha tudományos kutató lennék – és vadász – a témáim egészen biztosan a vadászok fertőzései közül kerülnének ki. Napkeltétől napnyugtáig azt vizsgálnám, hogyan tudnám megfertőzni Önöket a vadászati kultúrával, etikával, etikettal... esetleg egy kis tisztességgel, bölcsességgel, csapatszellemmel... szóval csupa jó, pozitív emberi tulajdonsággal.

Merthogy az egész emberiségre, kis nemzetünkre és ránk, vadászokra is ráférne néhány ilyen lappangó vagy aktivizálódó fertőzés!

De – sajnos – nem vagyok tudományos kutató, és nem is nagyon tudok róla, hogy a tudomány foglalkozna az ilyen pozitív emberi fertőzések – szűk körű vagy világméretű – elterjesztésével.

Azért persze ez így nem igaz, hiszen minden korban voltak bölcs varázslók, tisztességes papok, segítőkész prédikátorok, akik hirdették az ígét – a jószágot, a megbocsátást, a becsület rangját... szóval a csupa jó, pozitív emberi tulajdonságok, viselkedések fontosságát.

Ne tekintsenek hát se tudományos kutatónak, se varázslónak, se prédikátornak... sokkal inkább kéregető koldusnak, aki az emberek – a vadászok – „csupa jó, pozitív emberi tulajdonságaira számítva” azt kéri Önöktől: adjanak egy százalék esélyt a magyar vadászati kultúrának.

Egy százalékot a személyi jövedelemadójukból, amit pár éve minden veszteség nélkül megtehettek és amivel jó ügyet támogatnak.

Címlapunkon olvasható, hogy a kisebb-nagyobb fertőzésen már átesett igaz vadászok az 19677079-2-41 adószámra irányíthatják személyi jövedelemadójuk 1 százalékát...de lehetnek olyan igaz vadászok is, akik immunisak a fertőzésekkel szemben, és eddig nem a vadászati kultúrára szánták támogatásukat...nincs kizárva, hogy belőlük esetleg hiányzik a vadászok összetartozásának érzése vagy más, erősebb fertőzés áldozatai.

Tavaly még azt hittem, hogy az APEH nem fog többé borsot törni az orrunk alá, de be kell látnom, hogy tévedtem. Közvetlen családi környezetem, a lányom és a menyem – egyikük se vadász, de legalább heveny vadász-fertőzöttek és tekintettel vannak rám – jelezték, hogy decemberben arról értesítette őket a mindenható APEH, hogy nem továbbította a személyi jövedelemadójuk 1 százalékát, mert „a kedvezményezett nem tudta igazolni a jogosultságát”.

Ez egy akkora hazugság, mint... nem is tudom mihez hasonlítsam. Ugyanis a szemem-szedett hazugságot a legfényesebben az bizonyítja, hogy szeptemberben 440 ezer forint érkezett meg az APEH-től a számlánkra... vagyis egyértelműen tudtuk igazolni a jogosultságunkat.

És mindezt decemberben, amikor néhányan már foglalkoznak az adóbevallásukkal. Önkéntelenül is fölvetődik az emberben a kérdés, vajon hány ilyen levelet küldött ki az APEH, vajon mennyi pénzt nyelnek ezzel le, és jogilag ez minek nevezhető?

Előző számunkban már kértük, most a kérést megismételjük: juttassák el hozzánk, ha netán ilyen levelet kaptak... egy pert – a VPOP későn kiadott igazolása miatt – már elvesztettünk az APEH-vel szemben, hátha most nyerhetnénk.

A legnagyobb nyereség azonban mégiscsak az lenne, ha minden vadász és környezete megfertőződne a csupa jó, pozitív emberi tulajdonsággal és a vadászati kultúra támogatására irányítaná személyi jövedelemadójának egy százalékát...amit előre is – hálás koldusszívvvel – köszönünk.

Csekő Sándor
főszerkesztő

E-mail címünk: vke.vadaszlap@mail.matav.hu Homepage: www.vadaszlap.hu

AZ APRÓHIRDETÉSEK TARIJAI:

Az első szó 200 Ft, minden további szó 50-50 Ft + 25 % áfa. A hirdetések levélben, faxon, e-mailen vagy személyesen, minden hónap 10-ig szíveskedjenek leadni. A Vadászati Kulturális Egyesület tagjainak a nem kereskedelmi jellegű apróhirdetések ingyenesek.

FEGYVER

9,3x74-es hagyományos csőelrendezésű, billenő csővű duplagolyós Merkel, és egy 375 Holland and Holland magnum kal. cseh golyós puska igényesnek eladó. Reményi, 06-20/363-4923.

Megvételre keresek osztrák, német, belga, duplagolyós, egycsővű golyós, duplagolyós drilling, illetve 20-as, egymás melletti csővű, sörétes fegyvert. Hibás, sérült, javításra szoruló is érdekel. Telefon: 06-30/951-5423.

Eladó, új 375 H-H magnum kaliberű, magnaportos váltócső R 93-as Blaser golyós vadász-fegyverhez 2,5x42 4/A-s Swarovsky céltávcsővel, Blaser szereléssel, zárfejjel. Irányár: 685.000 Ft. Telefon: 06-20/922-4566.

Eladók: 6,5x55 svéd Mauser, slucnis, távcsővel (120 e Ft). IZS 27E 16-os bock .222 Rem betétcsővel, távcsővel (115 e Ft). TULA 20-as kakasos dupla (90 e Ft). Német 1906-os alsókulcsos 28-as dupla, kitűnő állapotban (290 e Ft). **Keresek:** 20-as Frommert, drillinget 20 (esetleg 16-os) (lehetőleg) 6,5-ös golyós csővel, régi acélházas fegyvertávcsövet. Érdeklődni: 06-62/233-167.

Marocchí bock sorrendváltós ejektoros sörétes puska, variálható chokkal, 3 év vizsgával, keveset használt, gyönyörű állapotban, 220.000 Ft-ért eladó. Telefon: 06-24/435-874.

SAKO 30-06-os, újragyazott, céltávcső nélkül, eladó. Telefon: 06-20/967-1318.

Beretta félautomata, 301 típusú, 12 kaliberű, új Magnum csővel (76 mm-es töltényűr), 16-os IZS 58 MA duplapuska, újszerű állapotban eladók. Érdeklődni: 06-57/456-281 vagy 06-30/973-5714.

Nyílpuska: vadonatúj, csigás, távcsővel, nyílveszőkkel eladó, elcserélhető. Nem engedélyköteles! Ár: 48.000 forint. Telefon: 06-20/962-1903.

8x56-os Swarovsky céltávcső - 4/A-s, kifogástalan állapotban, 150.000 forintért eladó. Merkel, sörétes puska cseréje érdekel. Telefon: 06-30/914-1895.

Eladó FÉG-Bock 12/7x65R/12/70 váltócsővel, 8x56-os Continental céltávcsővel szerelve, 1998-as. Irányár: 220.000 Ft. Telefonszám: 06-30/292-5060.

Sauer 16/70 kaliberű, hagyományos csőelrendezésű, sörétes puska ár alatt eladó! Érdeklődni lehet: 06-30/316-7403-as telefonon.

Eladó: 9, 3x62 Mauser, 3-9x42 Kahles távcsővel, patentszereléssel, 350 ezer Ft, 12-es Tula oldallakatos, külsőkakasos, duplapuska, 120 ezer Ft, 8x56 B/GAT Zeiss Dyalit kereső távcső, 150 ezer Ft. Érdeklődni: 06-30/933-3439 vagy 282-1007 (este).

6,5x57x16x16-os Merkel drilling kifogástalan állapotban, vizsgáztatva eladó. Telefon: 06-30/229-0022, este.

KUTYA

Fiatalon, eredményesen! Vadászkutyák képzése (fegyelmi, vadászati) képesség- és munkavizsgára való felkészítése. Baranyi Szabolcs, 06-30/996-5198.

Vizslatanítást, munkavizsgára felkészítést vállalok. Mikola Géza 06/96/339-157 Győrújfalú.

Vadászkutyák munkavizsgára, valamint vízimunka versenyre való felkészítést vállalom. Szénási János 06-34/350-464

Kitűnő küllemű és munkateljesítményű szálkászó tácskók előjegyezhetők a Von Allien-

burger kenneiből. Marosmenti-Rudifogó Miku Soma 2 x HPJ fiatal klubgyőztes, 2 x R. CAC, 5 x CAC, 2x CACIB, 2 x HFGY BOB D.K. Európa Kupa győztes, tenyésztésre javasolt kannel fedeztetünk. Telefon: Szarka: 06-30/961-9481

Kutyapanzió: családi háznál, kertben, kennelekben és fűtött helyiségben, több évtizedes tenyésztői múlttal rendelkező családnál. Mikola Géza, Győrújfalú, Mártírok u. 66. Tel.: 06-96/339-157 vagy 06-20/385-7479.

Drótszőrű német vizsla, nagyon jó képességű, 11 hónapos, munkavizsgás szuka, aktívan vadászó - jó vérvonalú - szülőktől, törzskönyvezve eladó. Érdeklődni: 06-90/282-153 vagy 06-20/367-6067.

A „Marosmenti-Rudifogó” aranykoszorús szálkászó tácskó mestertenyésztésben kölykök kaphatók, előjegyezhetők. Acsay, Klára-falva, Felszabadulás u. 75. Telefon/fax: 06-62/279-620.

Szálkászó tácskókölykök - december és január végi születésűek - kitűnő küllemű és vadászó, fogós szülőktől eladók. Telefon: 06-75/332-482.

Hét, 2001. januári születésű, drótszőrű foxterrier kölyökkutya törzskönyvezve és beoltva sporttársi áron eladó. Telefon: 06-1/240-1488 Pakó Erika.

Ezüstkoszorús, Pósteleki-Fürkés pointer kenneiből, ÖTV-VAV vizsgás, aktívan vadászó, többszörös küllemi győztes szülő kölykei, áprilisi elvitellel eladók! Telefon: 06-60/461-090, Baukóné.

Vizslatanítást, munkavizsgára felkészítést vállalok. Dr. Szurmi István tanár, kutyavadász. Telefon: 06-20/956-2139 vagy 06-62/230-267 (este).

Malomközi Wulf X Céróhúzi Zita rövidszőrű németvizsla kölykei kaphatók. Szők munkák és küllem eredményekkel rendelkeznek. Szénási János, 06-34/350-464

ÁLLÁS

Felsőfokú vadgazdálkodási diplomával, német nyelvtudással, vadőri, vagy fővadászi állást keresek. Telefon: 06-70/316-1734 Kolozsi Géza.

A Jászládányi Aranykalász Vadásztársaság felvételt hirdet hivatásos vadász munkakör betöltésére. Érdeklődni a 06-57/453-123-as telefonszámon, 19 óra után.

Dél-Pest megyei apróvadász, fátanneveléssel is foglalkozó vadásztársaság keres az előírt képesítéssel rendelkező hivatásos vadászt. Szolgálati lakást biztosítunk, fizetés meg egyeztetés szerint. Levél cím: Boros László, 2380 Táborfalva, Tartsay u. 15. Telefon: Németh Sándor: 06-30/205-7952 (este).

A Zalaistvándi „Zöld Erdő” Vadásztársaság pályázatot hirdet - nagyvadász területre - hivatásos vadász munkakör betöltésére. Jelentkezés levélben, legalább középfokú végzettség igazolásával: 8933 Zalaistvánd, Vadász ház címre. Telefon: 06-92/384-055.

VEGYES

VADDISZNÓK ELADÓK: Telefon: 06-30/348-0477.

Manikűr, pedikűr, kéz- és lábmasszírozás Ildikónál, Budapesten a VI. kerületben. Telefon: 06-20/926-7139.

Trófeatáblák nagy választékban, készítőitől. Hazai, afrikai, hal, stb. Fűzi Gábor faszobrász. Tel./fax: 06-1/318-9250, Telephely: 1116 Budapest, Talpas u. 4.

Az állami vadászvizsga kidolgozott szóbeli tételei (504 kérdés) megrendelhető a 06-75/313-271 telefonszámon.

A Diana Vadász-Horgász Antikvárium nem csak kínál, de vásárol is vadász, horgász könyveket. Ha levelet ír vagy telefonál, áraján-

latot teszünk. Kínálunkról árjegyzéket küldünk: 6900 Makó, Zrínyi u. 34. Telefon: 06-62/211-561.

Vadásztársasági tagságot keresek nagyvadász területen. Telefon: 06-20/931-7761.

Vadbefogó háló (apróvadra) teljes felszereléssel, féláron eladó. Telefon: 06-30/230-6987.

Válogatott, hullajtott dámagancsot vennék a legmagasabb napi áron. Érdeklődni: 06-27/540-160.

Középhután (Zemplén), 5 csillagos apartmanban, 2 fős, 1 hetes, vadászidényben üdülési jog eladó. Érdeklődni: 06-46/361-345.

A Dányi Vadásztársaság szalonka vadászati lehetőséget kínál a főváros közelében. Érdeklődni: 06-28/465-048 vagy 06-20/961-5218.

Szürkemarka szarvak eladók. Telefon: 06-30/904-5699.

Téliestett, 42 m-es lagerenda ház a Tarnavölgyben, Kazincbarcától 5 km-re, 2100 m-es tölken eladó. Vilány van, vadászhatásnak is kiválóan alkalmas. Érdeklődni: 06-30/249-7753 telefonszámon.

Somogy megyei nagyvadász vadásztársasági tagság átadó. Érdeklődni: 06-30/206-2511 telefonszámon.

Vadkárrelhárító vadászatokra vadászati lehetőséget keresek! Telefonszám: 06-20/972-8767.

A Diana Vadász-Felnevelő Iskola (6640 Csongrád, Jókai u. 14., tel.: 06-63/483-790 és 06-30/857-4245) folyamatosan szervez felnevelőket a:

- vadász-vadlányésztő szakmunkás (2 év, 20x1 hét bentlakással),
 - vadász-vadlányésztő mester (1 év, 10x1 hét bentlakással),
 - vadász-vadlányésztő technikus (1 év, 10x1 hét bentlakással),
 - vadászpuskaműves (1 év, 12x1 hét bentlakással),
 - természet és környezetvédelmi szakmunkás (2 év, 20x1 hét bentlakással)
- tanfolyamokat, melyek munkavégzés mellett végezhetők.
A tandíj egy részét a Munkügyi Központok támogathatják.

VADTENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE!

Tenyésztőtől rendelhető: (cseh törzsből)
- fátantójas,
- napos fátán,
- előnevelt fátán,
valamint június végén a törzsalomány.
Kedvezmény mennyiségtől függően!
Tel.: 06-30/939-7962.

Családias üdülő (7 személyre) kiadó kisebb cég részére. Étkezés megoldható a vállalkozáshoz tartozó csárdában. Budapesttől 37 km-re a 11. számú főút mellett található 2 termálforrás közepében, Visegrád szomszédságában. Telefonszám: 06-26/391-054.

HORGÁSZCSÓNAK KÉSZÍTÉS

06-1/264-7670
06-30/944-1279.

Korongdobó gépet hobbi és parcours kivitelben, összezsukható magaslesekkel hordozható, kocsiszerű, valamint farnászós kivitelben rendeljen az INTERMAS Kft.-nél, szárnyas, szőrmés befogócsapdák minden méretben. Telefon: 06-66/321-151, fax: 66-66/441-029.

Infratávcsövek, infrasugárzók, lézersugárzók, számszerűk eladók: megrendelhetők. Telefon: 06-30/205-3714.

A Magyar Apróvadászgazdálkodók Egyesülete apróvadász előhelyi programjának terjesztéséhez munkatársakat keres Szolnok és Fonyód környéki munkahelyre. Jelentkezni Kanizsay Gábor elnöknel a 06-85/362-222 számú telefonon lehet.

Erdőtelepítéshez tölgy, akác és nemesnyár csemeték, parkosításhoz díszfák, díszcserjék, örökzöldek, rózsák és gyümölcsfák nagy választékban kaphatók. Czeróczi dísziskola 2373 Dabas-Gyön, Peszeri u. 7. Telefon: 06-30/983-8545, telefon/fax: 06-29/367-710.

A HUNNIA Vadgazdálkodási Kft. Nógrád és Somogy megyei telephelyeire apró- és nagyvadgazdálkodásban jártas hivatásos vadász vagy felsőfokú vadgazdálkodási képesítéssel rendelkező, új munkatársakat keres. Jelentkezni lehet: Nagy Zsolt igazgatóval a 06-30/235-0903 vagy a 06-85/362-222 telefonon.

Ha a nevelt fátánjai jól fejlődnek, tollazatuk kiváló, röpködnek, mint a fecske, lapozzon tovább és örüljön a sikernek. Ám, ha nem... akkor hívja a 06/60/322-998-as telefonszámot. Talán elkél egy kis (BÉRES)CSEPP segítség.

HALOTTAINK

Mély fájdalommal tudatjuk mindenkivel, akik szerették és tisztelték Bednárk János (59) és Balázs József (62) vadásztársunkat, hogy az Örök Vadászmezőkre vezető utolsó útjukra kísértük őket az év első hónapjában. Mindketlen az Örkény-Tábor Vadásztársaság alapító tagjai voltak és személyükben példamutató vadásztársainkat veszítettük el. Emléküket szívünkben őrizzük tovább! Örkény-Tábor Vadásztársaság Intézőbizottsága

Élem a természetet!

VADÁSZLAP: Öt évvel ezelőtt a Duna tévé Hubertusz vadászati magazinjában vallott arról, hogy mit jelent az Ön számára a vadászat. Ma is emlékszem egy mondatára, amely valahogy így hangzott: a vadászat olyan biztonságot ad Önnek, amely a mindennapi életben is segíti. Manapság is segíti?

FARKAS ÁDÁM: – Talán még jobban, mint eddig. Ahogy múlnak felettem az évek, egyre jobban megbizonyosodom abban, hogy az életemhez mennyire hozzátartozik a vadászat, a természethez kötődés. Amikor elkezdtem vadászni, első sorban a kikapcsolódást tekintettem fontosnak, hogy a vadászat ürügyén kint lehettem a pilisi vagy a zempléni erdőkben. Aztán rá kellett jönnöm, hogy egyre jobban kötődöm a Természethez, ahhoz a fantasztikusan gazdag, élményekkel teli világhoz, amelyet nem pótolhat semmi más. Ma is – amikor csak tehetem – vadászom. Sosem csak a zsákmányolás izgató, sokkal inkább az, hogy az évszakok, az időjárás változásai között megfigyelhessem azt a milliányi érdekességet, amit a vadászás ad az embernek. Ilyenkor napokig élem a természetet, kiélednek az érzékszerveim, feltöltődöm... átítat a természet harmóniája. Ez a harmónia ad biztonságot a munkámban, ez tükröződik a szobraimban és kihat életem mindennapjaira is.

VADÁSZLAP: Március van, a szalonkázás ünnepe. Szokott készülni a szalonkázásra?

FARKAS ÁDÁM: – Mindig várom a különös hangulatát, mindazt, ami számomra hozzátartozik... a kitavaszkodást, a madarak szerelemmel teli ébredését, az erdők királynőinek érkezését, esti-hajnali hűzésük változatosságait, szalonkázó barátaim híreit, megfigyeléseit, azokat az élményeket, amelyeket csak ilyenkor nyújt az erdő. Azt hiszem egy kicsit szerencsém volt, hogy amikor elkezdtem vadászni, olyan vadászokkal ismerkedhettem meg, akik megfertőztek a szalonkázás szenvedélyével, akik példát mutattak, bevezettek a vadászat etikettjébe, akiktől érdemes volt tanulni. Dr. Studinka László, dr. Pataky Ernő nevét említhetném az elhunytak közül és név nélkül azokat a vadászbarátaimat, akikkel ma is együtt vagyunk a Pilisi Szalonkázók Klubjában. Ez nem egy „hivatalos” szerveződés, amit a cégbíróságon bejegyeztek, nincs alapszabályunk, vezetőségünk... mégis minden évben együtt vagyunk, szétszóródva vadászunk az országban vagy a hűzásokon, de Pataky Péter „ínyesmesterünk” tálatásában együtt fogyasztjuk el a lőtt szalonkáinkat a közös szalonka-vacsorán,

Dr. Farkas Ádám 57 éves, kétszeres nagypapa, szentendrei szobrászművész, nyolc évig volt a Képzőművészeti Egyetem szobrász tanszékének a vezetője, jelenleg osztályvezető tanára, aki Magyarországon elsőként lett a szobrászat habitált professzora... példásan megszállott vadász, sőt – és ez nem túlzás – szalonka specialista. Több mint húsz esztendeje egyetlen idényt sem mulasztott el, hogy ne áldozott volna rengeteg időt, hajnali ébredést a szalonkázás oltárán.

amelyen részt vesznek a családtagjaink, a gyerekeink és most már az unokáink is... és hagyományosan ilyenkor értékeljük, meséljük, mondjuk el az élményeinket, beszéljük meg a vadászat és a világ dolgait.

VADÁSZLAP: Hány szalonkát lőtt és vett fel a húsz év alatt?

FARKAS ÁDÁM: – Nem ez az érdekes! Nem tartozom a sok szalonkát elejtők közé, évente általában hét madarat szoktam lőni... a negyedik madár után a lövést már egyáltalán nem erőltetem, a kétségekre egyáltalán nem lövök... fontosabb számomra a rácsodálkozás, ahogy a pisszegő-korogó madár a fák-bokrok fölött méltóságteljesen vagy villanásnyira megjelenik, ahogy már messziről látom a közeledtét vagy hang nélkül váratlanul bukkan föl és tűnik el a kelő vagy lebukó naptól megvilágított égbolton. Ha jól emlékszem – persze, hogy jól emlékszem – egyetlen év volt, amikor, bár volt rá néhány lehetőségem, de nem lőttem szalonkát. Azóta az első madár elejtése megnyugtat és lényegtelen hány követi még.

VADÁSZLAP: Törzshelyei vannak a Pilisben és Erdőhorváti környékén?

FARKAS ÁDÁM: – Igen, szívesebben járok mindig ugyanarra a helyre, mert így a szemem előtt játszódik le a természet, az erdő változása és ugyanakkor

biztos vagyok benne – már amennyire a szalonkázásnál lehet biztonságról szót ejteni – hogy lesz két-három nap, amikor reggel-este kifoghatom a hűzás javát. Ha törzshelye van az embernek, azt a többiek is tiszteletben tartják, a korábban érkezők sem állnak oda, nem kell ide-oda kujtorogni, új helyet keresni az erdőben és könnyebb összehasonlítani a különböző évek tapasztalatait.

VADÁSZLAP: Azt mondják a barátai, hogy Önnek van egy speciális hívó sípja, amely kiváltképp eredményessé teszi az Ön szalonkavadászatát.

FARKAS ÁDÁM: – Nem a síp speciális, abban nincs semmi különleges – másoktól láttam, ahogy egymásba fordítottak egy 16-os és egy 12-es kiütött gyutacsú sörétes patron kupakját és azal sípoltak – a sípolás módja ami érdekes vagy ami speciálisnak mondható és amit az elmúlt 16 év alatt sokszor kipróbáltam, kikísérleteztem, kitapasztaltam... de ezt – egyáltalán nem „vadászirigységből”, sokkal inkább a szalonkák érdekében – nem mondhatom el. Annyi publikus belőle, hogy nem kell állandóan a sípot a számban tartani és folyamatosan sípolgatni... mások vadászatát zavarni... és nem akkor kell a sípot megfújni, amikor már látni a madarat. Ha van hozzá türelmünk, ki lehet várni a szalonkák kíváncsiságát, általában reagálnak a jó síp, a jó sípolás hangjára.

VADÁSZLAP: Van különbség a törzshelyei között?

FARKAS ÁDÁM: – Ha a Pilist a Zemplénnel hasonlítom össze, akkor van. Úgy gondolom, hogy a Pilisben rövidebben, alacsonyabban és talán gyorsabban repül a madár, mint a Zemplénben, ahol jóval kevesebb a puskás, kisebb a szalonkák zaklatása. A Pilisben egy-egy este sokan vagyunk kint, mindenki jobban szorítja a puskát, amikor eldördül az első lövés és várja, hogy mikor repül majd feléje is madár, ez tagadhatatlanul spanolja az idegeket, de ugyanakkor sokat el is vesz a vadászat varázsából.

VADÁSZLAP: Ön nemzetközileg elismert szobrászművész, külföldi útjain szokott vadászni?

FARKAS ÁDÁM: – Sok külföldi vadászbaráttra tettem szert az elmúlt évtizedekben, akik révén több szoborra, plakettre kaptam megbízást és néha vadászati meghívást. A szalonkák miatt is érdekes megemlítenem, hogy tavalyelőtt több francia barátommal Tuniszban voltunk vaddisznóra vadászni. Nagyon jól szervezett, érdekes és eredményes vadászat volt. Az ottani vadászmesterrel természetesen beszélgettünk a szalonkázásról is, aki elmondta, hogy ő olyan ezer darabot szokott évente lőni és vásárolni. Merthogy az orvvadászoktól vásárolni is lehet az elejtett madarakat, akik éjszakánként lámpával és sárgalacsinnal 20-25 darabot is összegyűjtenek. Ez úgy történik, hogy az autó fényszórójával vagy kézilámpával megvilágítják a földön lévő madarakat, egy hajlékony bot vagy rugalmas vessző végére összegyűrt sárgalacsint raknak és nem kis gyakorlattal odadobják, a madárra pöckölik a sárgalacsint. Ha jól céloztak, ha eltalálják a sárgalacsinnal a szalonkát, az az ütéstől ottmarad és bekerülhet a zsákba, amit reggel a piacon értékesítenek. Mint tudjuk, Tuniszban, az Atlasz hegység tölgyerdeiben milliószámra telelnek az erdei szalonkák, senki nem tudja megmondani, hogy náluk mekkora lehet a teríték. Ennek tükrében kissé nevetséges, hogy Európában és nálunk, miért retteg néhány természetvédő a néhány ezres országos zsákmányadatok miatt.

VADÁSZLAP: Ön nem csak, mint vadász, mint szalonkázó, hanem mint szobrász is letette névkártyáját a magyar vadászati kultúra képzeletbeli asztalára. Több vadfajt ábrázoló kislapsztikáján, reliefjén és plakettjén kívül már két változatban is elkészítette a Pilisi Szalonkázók Vándordíját.

FARKAS ÁDÁM: – Az első változat a Pilisi Szalonkázó Klub tagjainak volt a vándordíja, amelyet lassan húsz éve készítettem és a rágravirozott nevekké már megtelt. Ezt a díjat mi magunk között „szalonka tálnak” neveztük és ünnepélyes keretek között – az idei szalonka nyitányon – a Magyar Mezőgazdasági Múzeum vadászati gyűjteményének ajándékoztunk. A második vándordíjat tavaly készítettem, valamennyi pilisi szalonkázó esélyes lehet az elnyerésére, a döntést egy öt tagú kuratórium mondja ki és a vándordíjat a visegrádi idénnyáró szalonka-vacsorán adják át. Az élet humorához hozzátartozik, hogy nagy megtiszteltetésnek tartanám, ha egyszer – az általam készített és a szignómmal jelzett alkotás hátoldalára – az én teljes nevem is fölkerülne a vándordíjra.

Csekő Sándor

Disputa a vadász-vadász kapcsolatról

A vadászati kultúrát és etikát sokan és gyakran misztifikálják – mondta vitaindítója elején **Békés Sándor** –, pedig ezek a fogalmak végtelenül egyszerűek és tiszták. A kultúra nem más, mint az életmód maga. Olyan kulturáltak vagyunk, ahogy élünk. A vadászati kultúra sem más tehát, mint az a mód, ahogyan vadászunk, és az etika, az etikus viselkedés sem a „felkent” kevesek kiváltsága. Nem diplomához kötött, nem függ a rangtól, kortól, vagyontól. A végtelenségig leegyszerűsítve, azt mondhatjuk, hogy az ember akkor lép be az erkölcsösség jelképes kapuján, amikor valamit megtehetne, de nem teszi meg, avagy éppen fordítva, ha vállal és megtesz olyan dolgokat, amelyek vállalása és véghezvitele nem lenne a kötelessége.

Az etika az élet minden területén viszonyrendszerként értelmezhető és a kapcsolatok milyensége útján érvényesül. A vadászetika középpontjában a vad és a vadász viszonya áll, de etikai szempontból is egyre nagyobb jelentőségűek azok a kapcsolatok, melyek a vadászok természetéhez, egymáshoz, illetve a nem vadászó többséghez fűzik őket.

Napjaink fájdalmas jelensége az emberi kapcsolatok lazulása, ellentmondásos alakulása. Nincs ez másképpen a vadásztársaságok esetében sem – mondotta **Békés Sándor** – A vadász-vadász kapcsolatok alakulásáról eddig meglehetősen kevés szó esett. A torzulások és változások természetesen elválaszthatatlanok azoktól a változásoktól, melyek a társadalom egészét jellemzik. Az élet felgyorsulása, a pénz szinte mindent maga alá gyűrő hatalma, a közösségi érdekek háttérbe szorítása a vadásztársaságokon belül is érezteti hatását. Kevesebb az együtt töltött idő, ritkább a viccelődés, a felszabadult nevetés, több az intrika. Az irigység és kapzsiság sok vadász kedvét veszi el a vadásztársakkal való találkozástól, az együttléttől.

A vadásztársaság szakmai, kulturális, érzelmi és érdekközösség – hangsúlyozta az előadó, éppen ezért a vadgazdálkodás eredményessége és jövője, valamint a vadászati kultúra és etika milyensége szempontjából is alapkérdés, hogy milyen légkörben, milyen hatékonysággal működnek a vadásztársaságok. Az elmúlt évtizedben meglehetősen nagy volt a vadásztársaságokban a „fluktuáció”. Az ötvenezer magyar vadász közel negyven százaléka tíz évnél rövidebb ideje vadászik. A létszámnövekedés és a sok személycsere, természetesen pozitív eredményeket is hozott. De az is tény, hogy számos szép hagyomány került veszélybe, hogy a közgyűlések gyakran polgárháborús hangulatban zajlanak, illetve, hogy sokan nem is próbálnak felelősséget vállalni a közösség sorsáért. Az egyesületi, azaz a vadásztársasági demokrácia játékszabályai kiforrotlanok. Néhány alaptétel azonban megkérdőjelezhetetlen. Aki belép egy közösségbe, annak előzetesen meg kell ismernie annak lényegét, küldetését, működési szabályait, és azonosulnia is kell azokkal. Meg kell ismernie a kollégákat, a társakat. Részt

Székkutason, a nyúlállományáról híres Petőfi Vadásztársaság igényesen felújított és kulturáltan berendezett vadasházában került sor a II. Vadászati Kulturális Konferenciát előkészítő disputa-sorozat második rendezvényére február 7-én. Csongrád megye szinte minden vidékéről érkeztek érdeklődők, a vadásztársasági vezetők személyében, továbbá jelen volt vezetői szinten a megyei FM Hivatal, a Vadászkamara, valamint a Vadászszövetség. A Vadászati Kulturális Egyesületet Csekő Sándor elnök és Békés Sándor alelnök, a Kulturális Tanács elnöke képviselték. A nagy érdeklődéssel várt disputa középpontjában ez alkalommal a vadásztársaságokon belüli emberi kapcsolatok, azaz a vadász-vadász kapcsolatok álltak.

illik vennie a rendezvényeken, mindennek előtt a közgyűlés munkájában. Az aktív részvétel azonban tájékozottságot és hozzáértést feltételez. A választott tisztségviselőktől példamutatást vár a kollektíva, de a köz érdekeiért önzetlenül dolgozó vezetők is joggal várják el, hogy támogassák és megbecsüljék a munkájukat. A pletykák, rágalomok és intrikák nem tartoznak a szabad véleménynyilvánítás, azaz a demokrácia eszköztárába.

A vadásztársaságok értékes és megőrzendő hagyománya a tagok egyenlősége és egyenrangúsága. Egy jó társaságban nem számíthat a rang, a vagyon, a doktori cím. De ezt az elvet és hagyományt sokan és sokszor megsértik. Ma már nem csak földtulajdonosok vannak, de vannak „nincstelének” is. És vannak „sikeremberek”, akiknek semmi sem drága és semmi sem elég, mint ahogy vannak „megélhetési” vadászok is...

Az elmúlt évek a vadászat és vadgazdálkodás politikai, gazdasági, szervezeti és jogi kérdéseitől voltak hangosak – hangsúlyozta befejezésül **Békés Sándor**, – pedig a vadászat emberi vonatkozásai legalább ilyen fontosak. Az emberek többsége azért vadászik, mert szeretné jól érezni magát, de ehhez az kell, hogy az emberi kapcsolatokat is áthassa az egymásra figyelés, az etika szelleme.

Elsőként **Weber János**, a Csongrád Megyei Vadászszövetség oktatási és természetvédelmi felelőse kért szót. Arról beszélt, hogy személyében a gyermeki első impressziók hogyan vertek gyökeret és alakították ki a természet iránti szeretetét és elkötelezettségét a vadászat iránt. A természet közegében való élés, a régi nagy vadászírók műveiben olvasott, és egy életre elraktározott gondolatok, s azokkal a vadászéletben való napi találkozás. Ezek a gondolatok, bölcseségek alkalmazhatók ma is a vadászati kultúra és etika bármely kérdésének és problémájának megoldására.

Dr. Bozó János, a csongrádi DIANA Vadász-felnőttképző Alapítványi Szaképző Iskola vezetője a vadászok kulturált megjelenését az öltözködésben. Tudja, hogy a különböző vadászüzletekben nagy a választék, de a magas árak miatt azt a nagy többség nem tudja megfizetni. Marad a „65 mintájú” honvédségi gyakorló és

egyebek. Kéri a VKE segítségét abban, hogy a vadászok megfizethető áron beszerezhető, elfogadható ruházatban tudjanak megjelenni a vadászaton és a kulturális rendezvényeken.

Sajnálattal tapasztalja, hogy a tagjelöltség a vadásztársasági tagfelvételi gyakorlatban megszűnt, szorgalmazná annak visszaállítását.

Nádaskai Gábor, az OMVK Csongrád Megyei Területi Szervezet etikai bizottságának elnöke szerint, az oktatásnak lehet nagy szerepe és fontossága abban, hogy a vadászaton való viselkedés kulturált és etikus legyen. Minden ember más és más személyiség, más viselkedési módot képvisel. Ezért fontosnak tartja, hogy a vadászvizsga tematikájában az etikának komoly helye legyen.

Mucsi Sándor, a szőregi Gyurgyalag Bérkilövő Vt. elnöke azt hangsúlyozta, hogy egy vadászklubnak milyen jelentős küldetése lehet a vadászokat összetartó, oktató, nevelő hatása miatt.

Szerencsés Gyula, a zombói Összeszéke és Környéke Vt. képviselőjében, egyetértett az előtte szólóval abban, hogy a vadászklub hasznos, ebben a rohanó világunkban etikát formáló hatása van. Ott van viszont a másik közösség, maga a vadásztársaság. Ha a tagság által választott vezetőség fogékony az etikai normák felvételére, élve lehetőségükkel, sikeresen adják tovább azt a tagságnak. Gyakori a vadásztársaságoknál az utódlás, a fiú az apja helyébe lép. Ez a legnagyobb lehetőség arra, hogy egy bensőséges viszonyból adódóan kulturált, etikus vadászok nevelődjenek.

Mészáros György, a szentesi Pankotai Agrár Rt. vadászati ágazatvezetője szerint a vadásztársaságok rossz anyagi helyzetük miatt kényszerből vesznek fel tehetősebb, úgynevezett „újgazdag” vadászokat a magas egyszeri belépési díj fejében. Ezek a vadászok – tisztelet a kivételnek – többségükben nem rendelkeznek az elvárható etikai normákkal.

A külföldi bér vadászok által, egy-két példány védett madár elejtését követő média-visszhangtól is kerülhetnek kellemetlen helyzetbe egyes társaságok. Nehéz kiállni a pellengérré állításból, a megbélyegzésből. A vad hiánya is szülhet etikai problémákat, eluralkodhat a mindenáron löni akarás és a kapzsiság.

Elítélendő új „jelenség” a korrupt, hivatásos vadász. Az alulfizettség miatt rá van kényszerülve, hogy zsebre dolgozzon, vagy netán lopjon. Elég kilátástalan a helyzet megoldása, egy gyenge adottságú, rossz anyagi helyzetben lévő társaság esetében. Gond van a nemzedékváltással is, kiöregedtek azok a tapasztalt vadászok, akikről a fiatalok tanulhatnak.

Egy-két megyében a vadászvizsga könnyen elérhető, napok alatt megvan a bizonyítvány. Nincs komoly szakmai követelmény, és az új vadászunk már mehet is vadászni. Fontosnak tartja a II. Országos Vadászati Kulturális Konferenciát, ahol sok kérdés, probléma kerülhet „terítékre”.

Dr. Somogyi Ferenc, a Deszki Gazdák Vt. elnöke azt tapasztalja, hogy a vadásztársaságokon belüli átrendeződés jelentősen felgyorsult. Megjelentek az ún. „sikerorientált” vadászok, akik a vállalkozásaikban, az üzleti szférában sikeresek. Rosszul végződő vállalkozási próbálkozásokba sodornak olyan vadásztársaságokat, ahol ahhoz nincsenek meg a megfelelő feltételek.

A média szerepe is igen fontos a vadászati kultúra népszerűsítése érdekében. Az országostól a kábel televíziókig széles a választék, feltétlenül élni kell vele. Erősíteni kell a pozitívumokat, hogy ne az elhíresült „zsiráf ügyből” adódó negatív megítélés maradjon meg a vadásztársadalmat nem igen kedvelő közvéleményben.

Komoly Tamás, az OMVK Csongrád Megyei Területi Szervezetének titkára arra hívta fel a figyelmet, hogy a jövőnkhez ismerni kell gyökereinket és az általuk elért sikerekből, eredményekből kell példát, célt állítanunk magunk elé.

A vadászjelöltség ismételt bevezetése mellett voksolt. A hivatásos vadászok egységes és elfogadható munkaruhájának megvalósulását üdvözölné. Mindkettőhöz a jogalkotóknak rendeleteket kell hozniuk.

Dr. Fraknó Gábor, a szegedi Hunor Vt. elnöke szerint fontos az egységes és jó vadásztársasági közösség, amikor nem rohannak haza a vadászat után. Teríték, tűz, kűrtszó és egy pohár bor mellett adomázva együtt elevenítik fel a vadásznapi mozzanatait.

Aggasztják a megjelenő státusszimbólumként vadászok, a nem tisztességes munkából meggazdagodók tábora, akik viselkedésükkel demoralizálják az adott társaság belső életét.

Nem vadászhatunk gondtalanul, mert létünk érdekében el kell adnunk a vadat, és a szigorúan meghatározott és engedélyezett terítékszámokat nem léphetjük túl. Kétségtelen – szögezte le –, hogy a vadászatban fellelhető gondok és problémák azonosak a társadaloméval.

Csekő Sándor zárásával után **Kruzslicz János**, a vendéglátó vadásztársaság elnöke invitálta fehér asztalhoz a társaságot, aminek nagy örömmel tettünk eleget és egy igazán ízletes őzparikás koronázta aznap hasznos tevékenységünket.

Mráz János

FÓKUSZBAN A TERÍTÉK

II. RÉSZ

Társas vadászatokon az elejtett vadat előre kijelölt helyre gyűjtjük össze. Disznóhajtáson ezt a vadösszeszedők végzik, apróvad vadászatokon pedig maguk a vadászok és a hajtók, hiszen a vadásznapi végén terítéket készítünk. A társas vadászatokon elkészített teríték mellett, hogy méltó befejezése a vadásznapi, egyben a jó áttekintést és az elejtett vad pontos számbavételét is szolgálja. Lehetőleg kerek számú vad kerüljön egy sorba, előlről és balról indítva, ritkasága és vadászati értéke szerint. A fej mindig előre néz. Azonos faj esetén a hím-nemű megelőzi a nő-neműt, ugyanakkor nagyság szerint is rangsorolunk. Az apróvadat ugyanúgy, mint a nagyvadat, a jobb oldalára fektetve helyezzük el, de nem kell zsigerelni. A mezei nyúlra fontos, hogy csak megvizsgált nyúl kerüljön a terítékre. A teríték kialakítása legyen arányos és esztétikus. Magyarországon szokás rendhagyó – például kör alakú – terítéket is készíteni. A nagyterítékű fácánvadászatok után ez látványos, de a rossznyelvek szerint olyan oka is lehet az efféle teríték formálásnak, hogy megnehezítse a pontos számbavételt. A hagyományosan sorba fektetett vad fenyőággal keretezve, kettő vagy négy sarkán máglyával díszítve felejthetetlen élményt nyújt egy jól sikerült vadásznapi záró akkusaként. A kör alakú terítéknél nem készítünk keretet és általában egy nagy

máglya világítja be a mértani pontossággal elhelyezett vadat. Az elejtett vadnak kijáró tisztelet megadásához a vadászat résztvevői a teríték előtt és a két oldalán álljanak fel, bár manapság a fényképezéshez, videózáshoz elég gyakran állnak az elejtők a teríték végéhez. Erre végül is határozott szabály nincs, lényeges azonban, hogy a vadászat vezetője beszélje meg a résztvevőkkel a felállást, mert rendezettség nélkül elromolhat a hangulat. Külön csoportba állnak a hajtók, a puskások és a vadászat szervezői. Ha a kürtösök a puskások közül kerülnek ki, akkor a puskáscsoport jobb szárnyán álljanak, ha a szervezők közül, akkor a szervezők jobb szárnyán. A felállítás után a vadászok fegyverrel a vállukon hallgassák végig az elejtett vadfajok halálát hirdető kürtjeleket, a vadászatvezető jelentését, és a terítékre került vadfajokra vonatkozó számadatokat. Fontos és szép gesztus, ha a jelentés után a vendégek közül valaki megköszöni a szervezők fáradozását, a hajtók munkáját, valamint legfőbb segítőink, a vadászku-tyák segítségét. A vadászat vége és a hallali kürtszignálok elhangzása után feloszlik a zárt sor és a vadászok megtekintik a terítéket. Eközben a kürtösök a „viszontlátásra” című kürtjellel búcsúznak a vadtól, az erdőtől, a vadászcsimboráktól és a felejthetetlen vadásznaptól.

Agyaki Gábor

Lehet így is... de a vaddisznó terítéke hasra fektetve esztétikusabb

A DÜRGŐ SZALONKAKAKAS

A vadászházunkat körbeölelő csalitosba telepített méhesből tömegesen tódulnak ki a téli kaptárfogság után tisztulóreplésüket végző méhek. Zsongásuk a béke hangjaként telepedik ránk a fényes kora tavaszi délelőttön. A tél már csak a habosan virágzó kökénybokrok színében és napfény-szomjukban rezeg vissza. No meg a pincék hidegét őrző borban, melyet óvatosan kortyolgatunk. Egy-egy koccintást követő hátradőléskor tekintetem belevész a fölénk terebélyesedő szomorúfűz koronájába, melynek sárga vesszői között ügyetlenül ógyelegnek a méhek.

Vajon hány tavaszon feszegették már fényre törő hajtásai a rügyek keserű ragacsos pikkelyleveleit? Törzse emberderék vastagságú. Még a vadásztársaságunk honfoglalásakor Deffen Tóni nevű elődünk szűrt le egy vesszőt a hajdani kanászház udvarára. Azóta itt számolja az éveket és jó vadgazda módjára kíséri figyelemmel az alatta készített terítékeket. Kedves szokássá vált, hogy az emlékek mellett egy-egy vesszeje is útrakél az ország különböző vidékére és így tucatnyi utódban élve tovább élteti az emlékeket is.

Csengő pohárcoccanás csalogat vissza a jelenbe. A nyújtott csengés jelzi, hogy már nem sok bor lehet bennük, de nem is baj, mert serénykednünk kell. Asszonyainkat várjuk vendégségbe. A szalonkák már elhagytak bennünket és az őzbakvadászatig terjedő rövid időszakban így vezeklünk az elmulasztott családi együttlétek miatt.

Begyűjtás. Főzés. A kémény füstje belegombolyodik a fűz koronájába. A méhek ennek nem örülnek, de mi igen, mert olyan ritkán látni már békésen füstölgő kéményt.

Asztalok, padok a fűz alatti gyepre. Asztalterítés. A fehér terítőkre a méhek szorgalmasan szórják a szeplőket. Mit szólnak ehhez majd az asszonyok? Semmit! Hiszen ők tudják a legjobban, hogy a szeplőket a tavaszi nap csalja ki.

A tűz és a szakács dolgozik, mi pedig csendes poharazgatás közben szívjuk magunkba a napfényt és a bort.

Az otthoni környezetből szabadulva, vidáman, üdén érkeznek asszonyaink. A gyerekekkel sincs gond. Az öreg fűz törzse meghajolva kínálja mászásra repedezett kérgű hátát. Fentebb, biztonságot ígérően, négy kitérő karra ágazva csalogat. Nem is tudnak ellenállni. A szokatlan nézőpontból ragyogó szemmel figyelik az alant hagyott felnőtteket. Míg az örömtől feszülő fiatalok madárszemmel nézik a

hirtelen kitérő tér szárnyak nélkül félelmetes varázsát, addig bennünket, itt lent, pergő éveink megújuló tavaszain már nem annyira a lég, mint inkább a föld vonz.

A hölgykoszorúból jövő, férfi fülnek sokat sejtető kuncogásokra leszünk figyelmesek. Az asszonyok ugyanis készültek. Finom figyelemztetésnek, szelíd szemrehányásnak vagy csak csipkelődésnek szánva, magukkal hozták a férjek vadász emlékeit őrző fényképalbumokat. Mi is érdeklődve hajolunk a múlt vakuló tükrei, a sárguló fekete-fehér fotók fölé. A sok vadászatot megért társaim meghökkenve néznek szembe fiatal önmagukkal. A hölgyek szándéka nyilvánvaló. Ők nem az elejtett vadakra kíváncsiak. Ez abból is kiderül, ahogyan egy női mutatoujj tekintetünket az egyik képre tereli. Pajkos tekergésében benne van a néma kérdés.

– Hogy ki ez a két óvodás, nyakában az őzbakkal? – fogalmazza meg a ki nem mondott kérdést az egyik érintett és nagyot nyelve, félreérthetetlenül jelzi, hogy érzékelte az időtávlatot.

– Nem ismerjük őket! – szólal meg a másik érintett is, és már robban is a kacagás.

– Nézzük a remetekanokat! – visít, nagy élményeket sejtetve egy női hang.

– Agyaraaak? Reemeetekanook? – visszahangozza bűgva egy másik hölgy hitetlenkedésre utalóan elnyújtott magánhangzókkal. Majd folytatja ...

– Agyarakról már szó sem esik! Csak fogpótlásról meg alsó és felső hidakról hallok az utóbbi évtizedben.

Zeng a vadászház udvara a kacagástól. A hangulat agyarak nélkül is a régi.

Az ám! Az agyaras bálok. Én csak elbeszélésekből és az albumokban őrzött meghívókból ismerem a vadásztársaságunk első virágkorában született, hagyományteremtő kezdeményezések egyikét, az évente megrendezett agyaras bált és remetekan választást. A megtisztelő címért és a vele járó éremért csak azok indulhattak, akik az évben valamire való kant lőttek. Sajnos a főváros környéki települések élettérpusztító terjeszkedései, az autópályák szalagkorlátai és kerítései végleg felszámolták területünk vaddisznó utánpótlását és ezzel együtt az agyaras bálokat és remetekanválasztásokat is.

Szerencsére a szalonkavadászat szertartása nem jutott erre a sorsra. A kamaraerdei szalonkázások hagyományát és szenvedélyét a sváb erdőőrök mentették át társaságunk szá-

mára. Évtizedekkel ezelőtti tavaszok, albumok fényképeibe merevedett pillanatainak ma is elevenen élő folytatása van. Talán azért figyelem különleges érdeklődéssel a most kezemből kapott album szalonkás képeit. Négy daniel szoroson egymás mellé ragasztott, pillanatsorozatot megragadó fényképen ámulok el. A hótaposta tölgyleveleken nyakát előreműzve szétterpesztett faroktollait előre feszítve topog, forog egy dürgő szalonkákakas, miközben avart sópró sátorozó szárnyait rebegetti, melyet jól érzékeltet a hosszú expozíciós idő miatt homályos elmosódás.

– Kié ez? Ki csinálta? – szököm fel ültöméből. Ilyenkor minden nagyon sürgős. Végre megtalálom. Tolnay Zoli bátyám jelentkezik.

– Hogyan történt? Meséld!

– Akkor még minden esti és reggeli húzáson ott voltunk csapatostul. A reggeli húzások után még bokrástunk is. A szalonka Öcsi, a vadászmeister és én közöttünk kelt. Egyszerre láttunk a távolodó madárra. A leesés helyére érve ámulva láttuk, hogy dürgő testtartásban körbe-körbe forog. Ekkor fényképeztük le. Szárnyak nem sérültek, valószínűleg bállövés volt.

Az esetről ludakon tett megfigyelés jut eszembe. Vízről távol, nyílt réten ragadozó madár támadt a lúdra. Menekülésre semmi esélye nem volt, ezért a reménytelen helyzetből fakadó izgalomban olyan furdózkodó mozgásokat fogott, mintha vízben ült. Nyakával lebegő, merítő mozgásokat végzett, hogy hátán végigfussanak a vízcseppek, miközben szárnyával csapkodott, hogy oldalához fröcskölje a vizet. Mindezt egy száraz rét közepén állva. Az életveszélyről látszólag tudomást sem vett. Holott az egész téves mozgatsort az idézte elő.

A szalonka is hasonló módon viselkedhet. A menekülésre képtelen helyzetben, a sebesség és a körülálló emberek okozta erős izgalmi állapotban a testét-lelkét betöltő fajfenntartó ösztön reflexszerű mozgatait végezte öntudatlanul.

– A szalonka az Öcsié, a fényképek az enyéim lettek – fejezi be a történetet Zoli bátyám.

A trófea már sehol sincs, vagy csak egy a sok közül, de a fotók frissen őrzik a páratlan pillanatot. Gondolatom itt félbeszakad mert a szakács ...

– Asztalhoz! – kiáltása zeng az öreg fűz koronája alatt. Egész délelőtt fáradozott. Tiszteletlenség lenne várakoztatni.

Szarka János
Kamaraerdei Dianát

ÜVEGTÁNC

A természetben nem az a baj, hogy úgy esett meg, mint az egyszeri lány, hanem inkább az, hogy „vérsen” komoly. Mivel manapság az, hogy senki nem azzal foglalkozik, ami a vadászmester és az elnök nem a természetvédelmet igazgatja, hanem üvegekkel kutálnak a magasleséseken. A jelekből arra következtettek, hogy nem az üvegek piálás, hanem minden bizonnyal a vadászok, hanem az alkohol ellen tenniük kell – gondolták – és egy alkalommal, amikor mindenki maga mögött és elfoglalta helyét a magaslesésen, egy szondával felfegyverkezett rendőrség megérkezett szölongatták le egyesületi tagokat. Nos, a szonda teljesítette kötelességét és némi szint vallott. Annak szorgalmazása pedig töredelmesen bevallotta, hogyha vett egy hangyányi lélekmelegítő szondát. Az éberségükről elhíresült választott képviselők – akik állítólag soha nem fogyasztanak alkoholt – fölszólitották a szonda előtt és szakavatott kezelőjét, hogy hogyan lehet azonnali intézkedést. Nem kis meglepetésre, ezt a rend őre bölcsen megtagadta, mondván, hogy a kijelzett mennyiség nem éri el az „alkoholos befolyásosság mértékét”. Ezért aztán nem is indult sem a vörvétel és az egyéb tortúrák... és az így életszerű. Ebbe mindenki belenyúlhatott volna, kivéve a kiválasztottakat, akik parancsra tettek és állásfoglalást kértek az Országos Rendőrfőkapitányságtól. A kérdést azonban megrágva, de korántsem szélesebben, megígért az állásfoglalás és ezzel az intézkedő – jobban mondva a nem intézkedő – igazságot lett igazsága. Az „alkoholos befolyásosság” ugyanis mérhető a véralkohol ezretekben, még akkor is, ha ez az FVM végrehajtási rendeletében – sajnos – nem szerepel. Egyébként, nem annak kell érteni hozzá, aki iszik, hanem annak, aki méri.

Általán magamat egyik kérdésben sem tartom a kivétel helyezettnek, csak fázékonyaságban és a vadászathoz egyébként egy fázékonyaság szükségességű önkontrollomban. Állítólag az is ezrelékben kifejezhető, ami közismert a vizsgálók számára, az az, hogy „fogasztói oldalról” – amint mondják – nem ismerhetjük meg, noha érdekvédelmi szöveinket az ORFK volt szíves tájékoztatás. Mert, miért sem, nem tartják sem szigorúnak, sem kíváncsinak a nyilvánosság, mert a magyar vadászok még nem eléggé érezték erre, netán elszabadultak a pokol. Ez azonban se nem válasz, se nem megoldás.

Természetesen korántsem ismeretlen a természetben ez a meglehetősen paternalista megközelítés, mert idézi a szellemeket. Miután az eset ezen múlhat a vadász léte, illetve nem léte, úgy gondolom polgárjogának köze tartozna megtudni az igazságot, hogy így volna korrekt. Akkor is így van ez, ha ma még nézeteltéréseket okoz, és egyfajta mutatója lehetne annak a sokat emlegetett,

de csak tőlünk furtonfurt számon kért szemléletváltásnak. Aki felnőttként mindenért csak egyfolytában fizet és fizet, azt talán nem volna illendő bizonyos kérdésekben önmagáért felelősséget vállalni nem tudó „gyerekként” kezelni, és előtte bizonyos dolgokról nem beszélni.

Amit az „érdekvédelmünk” megpróbált eltitkolni, azért nem olyan nagy titok. Mi is „beszereztük” az ORFK állásfoglalását. Ezek szerint, alkoholos befolyásoltságnak számít – a gépjárművezetéshez hasonlóan – a régi szonda szerint a 0,008 feletti érték. Az új, digitális kijelzésű műszer „szerint” a kilélegzett levegőből meghatározott alkohol 0,050 milligramm/liter érték felett minősül a fogyasztó „befolyásoltnak”. Ha mindezek ellenére nem ismeri el, hogy fogyasztott alkoholt, jogában áll kérnie a vörvételre járó véralkohol vizsgálatot, a legközelebbi erre alkalmas helyen.

Nem mondható azonban sem illendőnek, sem vadásziasnak, sőt etikusnak sem, ha a szóróhoz – amelyre szabályosan beírta magát valaki – nem a dísznök, hanem önkényes gyomortartalom vizsgálók váltanak ki. Egyfelől, mert ez balesetveszélyes (ezért a beírás), a leshely foglaltsága miatt, másfelől pedig a vadászati lehetőségnek aznap este már szó szerint „lőttek”. Kevés otrombább illetlenség létezik annál, ha egy vadász a másik leshelye körül zavarog. Számtalan más intelligens módja is van annak, hogy a nem kíváncsi jelenségekkel szemben eredményesen föllépjünk. A vezetőségnek ugyanis nem az a feladata – bármennyire is divatos – hogy öntörvényű hatóságosdít játsszanak, hanem az, hogy biztosítsák a vadászat feltételét és ennek során, segítsék a vadásszá válás nem könnyű feladatát. Ez ugyanis nem valami veleszületett tulajdonság, hosszú – és általában a kudarcokról szégyenlősen hallgató – folyamat, amelyben az igazi vadásztársak felelőssége sem kicsi. Ma az egész vadászati rendszerünk csak a büntetések alapul, holott senki nem attól vált rendes emberré, hogy felnőtt koráig rend- és módszeresen pofozgatták. Embere válogatja hány év kell a folyamathoz, magam legalább egy évtizedre becsülöm mindezeket. Felmérések szerint a jelenlegi vadászok legalább hatvan százaléka egy évtizeden belül került sorainkba, így nem biztos, hogy az ő hibájuk, ha nem tudják, hogy mi a „vadászias”, mi illendő, és mi nem.

Mindezek ellenére – és természetesen – mindenképpen elítélendő, új jelenség, hogy szinte elképesztő mi mindent lehet találni egy-egy magaslesen, ha valaki gyanútlanul felmászik a leslétrán. A teljesség igénye nélkül néhányat ehelyütt osztanék meg a saját „kutatásaimból”: rágógumi (ide-oda nyomva), papírzsebkendő, cigaretta csikkek, hamu, ételmaradványok, de előfordult már „terítéken” a szárnyasbetét, de még az eperízű óvszer is. Mind, mind az előttünk

járók vadászati kultúráját fémjelző „mutatók” ezek.

Szigorúan szóvá kell tenni és főként ezek ellen tenni kell, de ennek nem az a módja, hogy „likvidáljuk” az elkövetőket. Végül ugyanis mindenki ugyanarra jön rá magától is. Ha eredményesen akar vadászni, a természettel minél tökéletesebb harmóniába kell kerülnie, viselkedésmódjában, gondolkodásában, egész emberségében. Kinek előbb, kinek később sikerül ez, de tanítható, és megtanulható.

Éppen ezért nem halasztható tovább egyfajta etikett kidolgozása, az elvárható vadászias viselkedési minimumok rögzítése. Nem újabb szabályokra, rendeletekre, szankcionált irgum-burgomokra van szükség, hanem olyan használható, olvasgatható támpontokra, amelyek elősegítik az igaz vadásszá nemesedés folyamatát. A kultúrált, etikus vadászó ember éppúgy a természet része, mint egy védett ragadozó, a maga helyén évtizedek óta és csak annyit zsákmányol, amennyit szabad, károkozás nélkül.

Úton, útfélen hallhatjuk, használjuk a „vadászias viselkedés” fogalmát, amelyet mindenki sajátosan értelmez. Leírva sehol sincs, mégis hivatkozási alap, olyan, mint egykoron a „szocialista erkölcs”, amely többnyire mindig csak másokra vonatkozott, főként azokra, akik valamit nem tartottak be.

1998-ban a Vadászati Kulturális Egyesület elkészítette a vadászetikai kódexét, amely megfelelő alapja lehetne ennek a munkának is. Sajnos eddig nem vált „hivatalossá”, pusztába kiáltó maradt. Kaptunk ezzel szemben egy – állítólag egyhangúlag elfogadott – bődületes Etikai Szabályzatot, amely csak a nevében etikai, csak „annak látszó”, mert valójában egy fegyelmi szabályzat. A kettő pedig korántsem csereszabatos, mert ha valaki nem tudná, merőben más a „nem illik”, mint a „szigorúan tilos”. Nem a túlszabályozás, az agyonfenyítés tehát a megoldás a vadásszá válás rögzös útján, hanem ennél sokkal szélesebb az intelligencia eszköztára, mert állandó büntetgetésekkel még egy vizslát sem lehet bevadászni. Humánus, tanulható és tanítható ez a dolog, amelyben az empátia, a tolerancia, a szeretet, a jóindulatú figyelmeztetés és legfőképpen a tapasztaltabbak, a választott vezetők személyes példamutatása a legfontosabb, mert ezek ezerszer hatékonyabbak, mint bármiféle ostopattogatás.

A VKE ősszel rendezi meg a II. Országos Vadászati Kulturális Konferenciát, amelynek témája a vadászetika lesz. Addigra várhatóan elkészül a már említett etikett. Mindaddig ugyan érdemi válasz nélkül, de bátorokdunk arra kérni az összes hazai vadászati szervezetet, hogy közösen nyilvánítsuk ezt az évet a „Vadászetika Événak”. És ha minél többen így akarjuk, bizvást sikerülni is fog.

Homonnay Zsombor

SZALONKAVÁRÁS SZÁMOKBAN

A szalonkateríték adatokat a legtöbb európai országban nyilvántartásba veszik, de részletes statisztikai adatokat csak Dániában, Svédországban, Nagy-Britanniában, Ausztriában, Spanyolországban és Franciaországban tesznek közzé. Ezek alapján jól megbecsülhető a kontinensen évente elejtett szalonkák száma. Ez a szám 3-4 millió szalonkára tehető.

Az európai (beleértve Oroszországot is) szalonkateríték 80 százalékát Görögországban, Olaszországban és Franciaországban ejtik el. Ennek durván a felét Franciaországban lövik le. Az elmúlt 15 évben az európai teríték éves szinten alig változott, azaz nem csökkent lényegesen, vagyis a szalonkapopuláció nem sínylette meg az erős vadászatot. Ugyan évente tapasztalható kisebb-nagyobb változás a teríték nagyságá-

ban, de erre pontos magyarázatot nem ismernek a kutatók.

A francia apróvad terítékek sorában számra az első az örvös galamb (5,2 millió darab), ezt követi csökkenő sorrendben a fácán (5 millió), a fenyőrigó (4,4 millió), az üregi nyúl (3,2 millió), tőkésréce (1,6 millió), vörös fogoly (1,7 millió), a szürke fogoly (1,5 millió). A szalonka csak a nyolcadik, 1,2 milliós terítéssel! A vadászati évadja szeptembertől február végéig tartott. A legtöbb szalonka novemberben és decemberben kerül terítékre. Ezt a hosszúra nyúló vadászati időnyt a francia Környezetvédelmi Minisztérium 2001-ben megrövidítette egy hónappal. Ezen túl ott már februárban a szalonkára tilalmi idő van. A kimélet fokozása érdekében a magyar gyakorlathoz hasonlóan korlátozták az egy vadász által, egy nap alatt elejthető szalonkák számát is, sőt a heti

vadásznapok számát is. Jelenleg az Atlanti óceán melletti megyékben élő kb. 30 ezer vadász ejt el 500 ezer szalonkát évente. Ez azt jelenti, hogy egy vadászra évente átlagosan 17 madár jut.

A 2000-2001-es vadászati évad nyugat-európai szalonkaterítékei várhatóan szegényebbek lesznek az előző éveknél. Ezt az okozza, hogy az enyhe tél miatt a szalonkák az európai kontinensen szétszóródva teleltek, a hideg nem kényszerítette őket az Atlanti óceán partjára. Csak a korábbi évekhez képest később, 2001 januárjában beköszöntött hideg szorította Franciaországba a szalonkákat. Ez a vadászati időnyük végén következett be, így az éves teríték valószínűleg kisebb lesz. A hazai vadászok remélem márciusban meg tudják állapítani a kedvező tél és a francia vadászati szigorítások eredményességét.

F.

SZALONKA A FÉSZKÉN

Tavaszi jurai kirándulásunk alkalmával szalonkafészket talált a kutyám, amiben négy pöttyös tojás lapult. A

naptár április 15-öt mutatott. Hazafelé elhatároztuk, hogy figyelemmel kísérjük a kotlást, és ha lehetőség adó-

dik rá, a kikelt csibéket meggyűrűzzük. A gyűrűzéshez a Nemzeti Vadászati Hivatal szakembereitől segítséget kértünk. Április 19-én ismét meglátogattuk a fészek környékét. Keresőtávcsővel alaposan átkutattuk a fészek vélt helyét, kerestük, de nem találtuk. A kutatás közben addig mozgottunk a környéken, amíg váratlanul a lábunk alól felszállt egy szalonka. A költő madár volt. Most már rövid keresés után másodszor is megtaláltuk a fészket egy fiatal fenyő gyökerei közötti mélyedésben. A fészek a közúttól messze feküdt, csak hosszabb sétával lehetett eljutni közelébe. A fészek felfedezése után a tizedik napon, dacolva az esővel és a csúszósá vált talajjal, kíváncsisággal közelítettünk a fiatal fenyőhöz. Vajon ott rejtőzködnek-e a gyökerei között a tojások? Távollabbról ismét távcsővel kerestük a kotló szalonkát. Most jó helyen kutattuk a fák tövét, és sikerült is meglátnunk a földön lapuló madarat. Megnyugodva tértünk haza, hogy a madár a zavarások ellenére sem hagyta el fészket, és rendben folytatódik a költés. A kotlási idő számításaink szerint a végéhez közele-

2001. ÉVAD SZALONKAVADÁSZAT EREDMÉNYEI ÉS TAPASZTALATAI

A kérdőívet az évad végén kérjük beküldeni a Vadászati Kulturális Egyesületbe, 1054 Budapest, Honvéd utca 8, IV. 3.

Vadász neve és címe:

Irányítószám: Helység: utca: házszám:

Melyik megyében: helységben vadászott:

Felvett szalonkák száma reggeli húzáson: db esti húzáson: db

Az egyes vadászatok részletes adatai:

Kelt	Látott db	Felvett db	Kelt	Látott db	Felvett db	Kelt	Látott db	Felvett db
03. 01.			03. 15.			03. 29.		
03. 02.			03. 16.			03. 30.		
03. 03.			03. 17.			03. 31.		
03. 04.			03. 18.			04. 01.		
03. 05.			03. 19.			04. 02.		
03. 06.			03. 20.			04. 03.		
03. 07.			03. 21.			04. 04.		
03. 08.			03. 22.			04. 05.		
03. 09.			03. 23.			04. 06.		
03. 10.			03. 24.			04. 07.		
03. 11.			03. 25.			04. 08.		
03. 12.			03. 26.			04. 09.		
03. 13.			03. 27.			04. 10.		
03. 14.			03. 28.					

Érdekes megfigyelések:

Az adatokon túlmenően kérjük, hogy az elejtett szalonkák egyik ép szárnyát 20 cm-re széthúzott, megszáritott állapotban az elejtő adatainak és az elejtés napjának megjelölésével küldjék meg a fenti címre

dett, ezért április 29-én ismét meglátogattuk a szalonkafészket. Jól számoltunk, mert négy, a csibék által rendszerben feltört tojás héját találtuk a fészkekben. A kelés egy vagy két nappal a látogatásunk előtt történhetett. A kirándulás után hazatértünk és a közeli gyűrűzésre készültünk. Egy hét múlva ismét esőben látogattunk a fészkekhez, reménykedve, hogy megtaláljuk a kis családot, de a tojó minket előbb felfedezve, csellel 150 méterre elcsalt minket a fészkek közeléből és utána elrepült. A csibéket nem sikerült meglátni. Május 14.-én másodszor is megkíséreltük a csibéket megtalálni és meggyűrűzni. Az idő sürgett minket, mert mihelyt a csibék re-

pülősek lesznek, a család elvándorol a költés helyéről. Velünk volt egy szalonkavadászatra beidomított nagyon fegyelmezett ír szetter, a szalonkák jó orrú, gyakorlott keresője. A kutya pórázon jött velünk és a fészkek közelében mereven állni kezdte az elsőnek felfedezett csibét. A kis madár csodálatosan beleolvadt a színével a száraz avarba. Gyorsan lábára került a gyűrű, és boldogan nyerte vissza szabadságát. Testvére egy mogoróbokor tövében lapult, csőrét függőlegesen felfelé tartotta, avatatlan szem kis virágnak nézte volna. Ha a kutya orra nem jelezné, én sem venném észre! Óvatosan megfogtam, meggyűrűztem. Mikor elengedtem, halkan

fütttyentett, és szárnyával erősen csapdosva, futva menekült, látszott rajta, hogy hamarosan már levegőbe fog emelkedni, repülni fog. Súlyát megmértük, 80 gramm volt, csőre hossza 4 centiméter. A másik kettőt nem találtuk. Éljen és növekedjen a kis család háborítatlanul. A gyűrűk száma GF67001 és GF67002, aki tud róluk, kérem, értesítsen!

J.C. BARBE

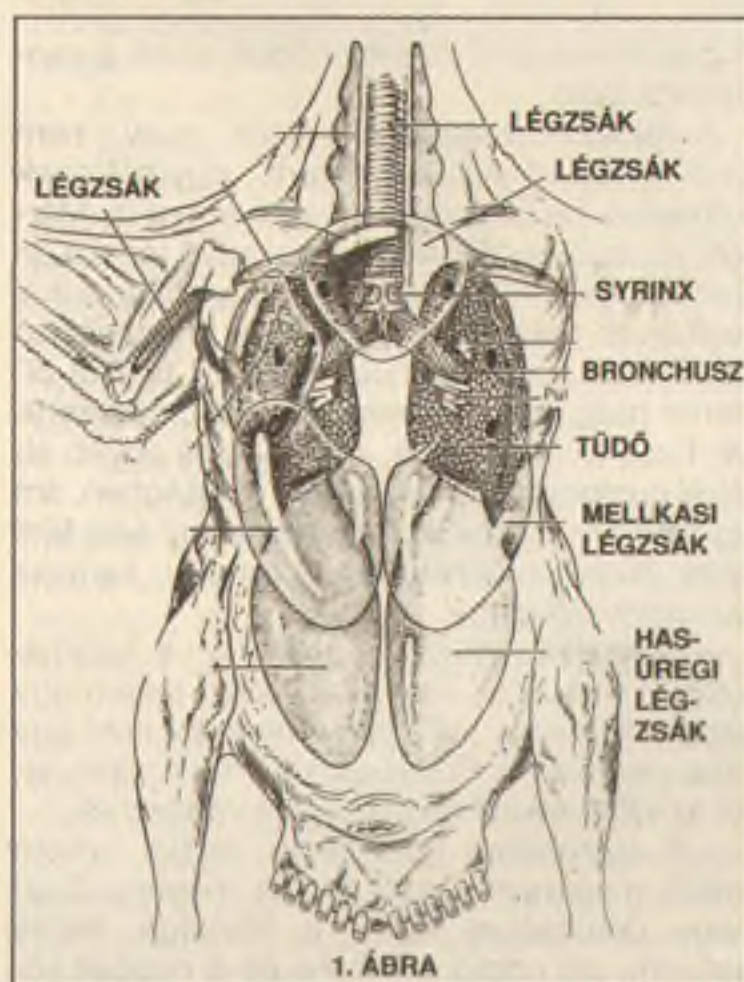
A szerző és gyűrűző a CNB tagja, hamarosan hazánkba látogat és a Madártani Intézettel közösen szalonkagyűrűző tapasztalatait adja át a hazai vadászoknak.

Fordította Fluck D.

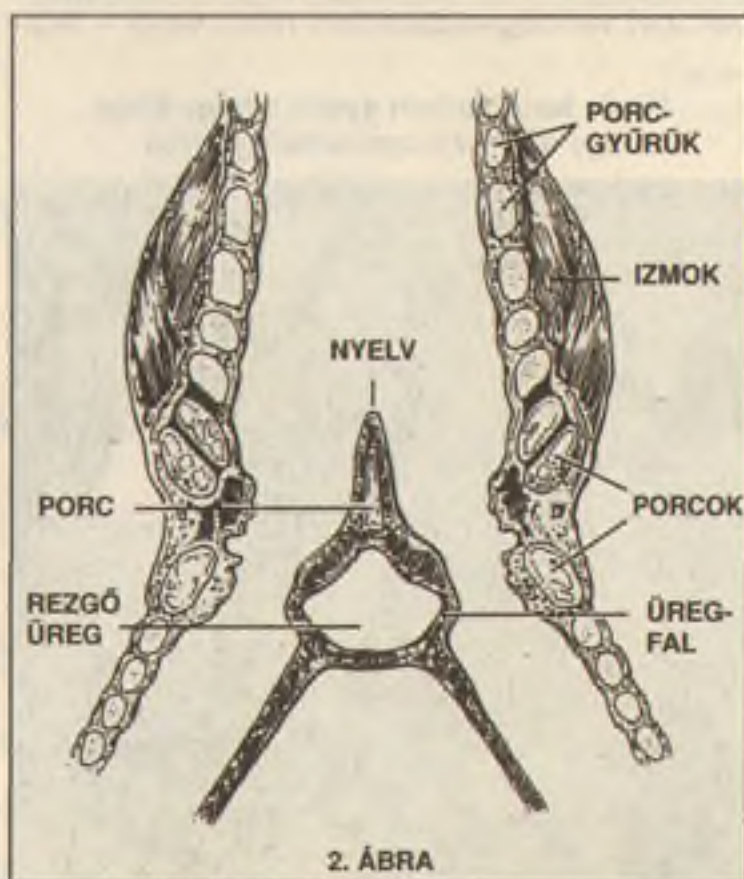
PISSZEGÉS ÉS KORROGÁS

A szalonka a többi melegvérű élőlényhez hasonlóan a légzőszerveiből kiáramló levegővel képezi a hangokat. A hasonlóságok ellenére a szalonka hangképzése lényegesen eltér az emlősök, így az ember hasonló szerveitől.

Az emlősök felső légútja – az orr, orr-üreg, orrmelléküreg és a garat – lényegesen összetettebb és arányaiban nagyobb, mint a madaraké. Az alsó légutak – a gége, légcső, bronchusok és a tüdő – viszont a madaraknál lényegesen nagyobbak és bonyolultabbak, mint az emlősöknél. A testi felépítés különbségének magyarázata a repülő életmód. A repülés az élőlények mozgásformái között a legtöbb energiát igényli. A madarak súlya a testük méretéhez képest kicsi. Ennek magyarázata nem csak a tollazat. A madarak testük üregeit – a légzsákokat – levegővel tudják feltölteni. A csontok jelentős részében a velő helyén levegő van. A szalonkák a tüdejükön keresztül tudatosan feltöltik a légzsákjaikat, így tudják a fajsúlyukat változtatni. A légzsákok a nyakon, a vállban és a szárnyakban, a mellüregben és a hasüregben helyezkednek el (lásd az 1. ábrát). A frissen elejtett szalonka hasüregét óvatosan felvágva láthatóvá válnak az üregek vékony, átlátszó légzsák-hártyái. A repülés nagy energiaigényének biztosítására a madártüdő a levegő oxigénjének nagyobb részét tudja elhasználni, mint az emlősök ál-

1. ÁBRA

2. ÁBRA

talában. A beszívott levegő a szalonka tüdején kétszer áramlik át: először a légzsákok feltöltődésekor, másodszor pedig a kilégzéskor.

Az ember – mint ismert – a gégéjében lévő hangszálakkal tud hangot képezni, amik a légcső felső végén, a szájüreg közelében helyezkedik el. A szalonka és a többi madár hangképző szerve viszont a légcső tüdőnél lévő elágazásában van. A hangképző szerv neve a görög eredetű, sipot jelentő szó: syrinx. Ez egy üreges szerv, amit kívülről porcgűrűk merevítenek, erősítenek. A syrinx-ben válik ketté a légcső, és fordul a jobb-, illetve bal tüdőlebensbe. A syrinxet magyarul alsó gégefőnek is nevezik. (2. ábra)

A gégefő nyílásának nagyságát a szalonka tudja szabályozni, és ezzel tudja modulálni a kiáramló levegőt. Ezt hangadásra csak a meglepett madár használja. A korrogó hangot viszont a syrinx segítségével képezi. A légcső külső falára izmok tapadnak, amik segítségével lehet a kiáramló levegő nyílását, és ezzel a hangok magasságát is szabályozni. Az elágazás közepén még egy üreg tud rezonálni. Ez és a légcső hossza adja a hangok színét. A repülés közben és a földön nem a tüdőből, hanem a légzsákokból fújja ki a levegőt, így képes hangot adni.

F. D.

VENDÉGSÉGBEN...

MÁRTÉLY SZERELMESÉNÉL

Egy kis képzelőerővel nem is olyan nehéz másfél évszázadot visszaugrani az időben! Nos, mondjuk hát, hogy 1850-et írunk, és ha ez így van, akkor mi most egy ladikban ülünk, mely a Hód-tó vizén imbolyog. Vásárhely fényei végre áttörnek a tó felett kavargó ködöt. Ott a távolban nyilván a Tabán, emitt a Tarján, hozzánk legközelebb pedig az Oldalkosár elnevezésű városrészek házait rejtí az esti sötétség. És íme, ott van kedves vendéglátónk, dr. Soós László, aki már türelmetlenül vár bennünket...

– Tényleg érkezhettünk volna ladikkal annak idején...?

– Még hogy ladikkal?! Az akkor még szabályozatlan Ős-Tiszával élő kapcsolatban lévő Hód-tavon hajók is jártak! 1845-ben például gabonát szállító dunai hajók. A legnagyobb kikötő a mai Bocskai utcában volt, de kikötő volt a mai Városháza alatt is, ahol a kőfalon máig megtalálhatóak a hatalmas vaskarikák...

Vízből, egyelőre, ennyi elég is...! Hajókabin helyett dr. Soós László meleg otthona vár ránk, az egykori „Hód-tó” déli partvidékén ugyanis ma egy elegáns, kertvárosi jellegű lakótelep fekszik, melynek lakóit ma már csak a Hód-tó-Kistiszi csatorna és a Népkert strandja emlékezteti a nem is olyan régi, ám ma már szinte hihetetlennek tűnő múltira.

A tetőtér beépítéses és ezáltal háromszintes varázsolt sorház minden helyiségét könyvek, festmények és trófeák uralják. A könyvek többsége erdőről, mezőről, vadászatról szól, a képek többségének témája pedig a vadregényes Tisza-part.

Dr. Soós László nem csak egy három szintes házban, de három szintes világban is él. E különös világ egyik szintjén a szigorú precizitás és a józan realizmus az úr, a másikon a gyermekkorban gyökeredző kalandkereső romantika, míg a harmadikat a tájhoz kötődő érzelmek és lírai látomások uralják.

Dr. Soós László orvos, vadász és festő. Hódmezővásárhely egyik legismertebb embere, aki a város szinte valamennyi lakójával kapcsolatba került már valamelyik minőségében.

– Hogy kezdődött? Mi volt előbb: az orvoslás, a vadászat, vagy a festészet...?

– Szakmai értelemben először orvos lettem: 1970-ben szereztem diplomát a Szegedi Orvostudományi Egyetem általános orvosi karán. A vadásztársaságba csak négy évvel később vettem fel. Az első önálló kiállításom 1987-ben volt. De ezek a dolgok csak az életrajzban különülnek el egymástól, a megélt életemben nagyon is egymásba fonódnak. Édesapám vásárhelyi cipésmester volt – a cégtábláját ma is őrzöm –, így aztán a tanulás, az egyetem a család álma, legfőbb célkitűzése volt. De a gyerek sorsát nem csak a család „szociológiai helyzete” alakítja, hanem a környezete is. Engem például a Tisza, Mártély, az ártéri erdők titokzatos világa. Alig halkult el a tanév végét jelző iskolacsengő, én már rohantam is Mártélyra, a holt Tisza partjára, ahol sátorban lakva, pecázással, madarászással telt a vakáció. Egyébként nem csak az én gyermekkorom, de

Dr. Soós László és felesége, Mária asszony Mártélyban

a gyermekeimé is összefonódott ezzel a csodálatos tájjal...

A földszinti nappaliban ülünk, mely nem csak a család „közösségi tere”, egyúttal a színhelye, de kisebbfajta kiállító terem is. Mártély, az ártéri erdők világa visszatérő témája dr. Soós László festményeinek. Stílusát talán a lírai realizmus megjelöléssel lehetne a legjobban jellemezni. A valóságban ábrázolt tájakat bitorba hajló finom fények teszik látomászerűvé. Ezek a fák, bokrok, madarak és egyéb állatok pontosan olyanok, mint a valóságban, ám ugyanakkor mások is. Az ecsetet egy érett férfi keze vezeti, a látványt azonban egy kamasz fiú szeme láttatja...

– Hetedikes lehettem, amikor – a solymásokról olvasottak hatására – szert tettem egy vadászmadrara, „aki” nem volt más, mint egy héja – mondja dr. Soós László. – Azt hiszem, ettől az időtől tekinthetem magam vadásznak...

– A tagfelvételi kérelmet mégis nekem kellett megírnom – szól közbe meglehetősen nagy derűtséget keltve a felesége, Mária asszony, aki eddig a konyha és a nappali között ingázott. A család egyébként – az éppen bakonyi vendégvadászaton részt vevő – legi-

Derűs hangulatban együtt a négy Soós egy sikeres tiszai kacsázás után

dősebb fiú, László kivételével hiánytalanul együtt van.

Igazán érdemes megismerkedni velük!

Mária asszony a hódmezővásárhelyi főiskola gazdasági osztályának munkatársa, és természetesen ő is Mártély szerelmese. Zoltán, a középső fiú, végzettségét tekintve erdőmérnök, foglalkozására nézve vadászati felügyelő. Gábor jogász, a kistérségi fejlesztési iroda munkatársa, a vadászati jog egyre elismertebb specialistája. A távollévő ifjú Soós László vadgazda mérnök. A Fehér-tón gazdálkodó Szegedfish Kft. fővadásza, és a hódmezővásárhelyi Előre Vadásztársaság vadászmestere...

– Négy férfi, négy vadász... Nem sok ez egy kicsit egy családban...?

– Amennyiben létezik puska nélküli vadász, annyiban anyu is az – mondja Zoli, és ezt az állítását Mária asszony szakszerű, élményszerű közbeszólásai révén folyamatosan bizonyítva is látjuk. A Soós-család harmóniája az egymásra felnéző szereteten alapul, derűjét, örökösen vibráló mozgalmasságát pedig az egyre sokasodó és többnyire együtt megélt vadászélmények adják.

– A négy Soós egy társaság tagja...

– A hódmezővásárhelyi Előre tagjai vagyunk – mondja dr. Soós László. – Ez egy nagy, több mint 22 ezer hektáron gazdálkodó társaság, melyet egy árvízvédelmi töltés két nagy, egymástól markánsan elkülönülő területre oszt.

– A Tisza folyó és a védőgát közötti hullámtér sajátos erdei élőhely, mely kitűnő életfeltételeket biztosít az őz számára, de ahol már jó ideje a vaddisznó is otthonos – szól közbe Zoli. – A terület másik része mezőgazdasági művelés alatt áll, melyet egyrészt a nagyüzemi monokultúrák, másrészt a jellegzetes alföldi gyepek, legelők, zsombékos, mocsaras nádasok, no és persze az egykori tanyavilág maradványai jellemeznek. Diplomamunkámban e két területre az őzpopulációinak jellemzőit hasonlítottam össze.

– És az eredmény?

– A mezőgazdasági területen 20-40 grammal nagyobb a bakok agancsának átlagos tömege...

– De a mellékelt ábra szerint mi mégis „ártéri vadászok” vagyunk – mondja Gábor, és végre lehetővé teszi, hogy belekukkantsunk féltve őrzött albumaiba. A képek többségén víz, csónak és vaddisznó látható, illetve együtt e három...

Egy különös hangulatú szép fotót némi erőszak hatására végül is kioperálhatok az albumból. Ködbevesző erdő, homokos part, tükör sima víz és egy ladik, amely éppen „beúszik” ebbe az idilli képbe. És a ladik orrán egy kizsigerelt vaddisznó...

– Ez a Tisza-ártér, a Mártélyi Tájvédelmi Körzet, egészen pontosan Körtevényes – mondja Gabi. – Tíz-tizenöt disznó esik itt évente.

– És a vadászok terepjáró helyett csónakkal közlekednek...

– Vagy combig érő magas szárú csizmában...

A Mártélyi Tájvédelmi Körzetben 1-4 kilométer a hullámtér szélessége. A Tisza szinte min-

Kőbevesző erdő, homokos part, tükör sima víz... Hazafelé egy sikeres vaddisznóvadászat után Körtvélyesről

Süvöltő téli tájban... Csergezán Diplomát kapott érte

den évben előnti ezt a tágas hullámteret. A másfél évszázaddal ezelőtti folyószabályozás következtében kubiktavak, erdők, holtágak, mocsárrétek és ártéri szántók bonyolult együttese alakult ki, mely a tavaszi áradások idején gyakran valóságos tengerre változik. De ha forró és aszályos a nyár, visszavonul a víz...

– Mártély minden nap más – mondja Dr. Soós László. – Talán ezért is vonzza úgy a festőket...

Hódmezővásárhely sokszínű és gazdag képzőművészeti története Tornyai Jánossal kezdődött, aki 1903-ban hozta létre műtermét az egykori huszárlaktanyában. Az úgynevezett vásárhelyi iskolát egyrészt a paraszti élet szociológiai pontosságú ábrázolása, másrészt az alföldi táj, a tanyavilág, a tiszai hangulatok mély átélésű megjelenítése jellemezte.

– Ma is fontos dolog Vásárhely életében a festészet?

– Kohán György, Kurucz D. István, Rudnay Gyula, Hézső Ferenc nevét szerintem minden vásárhelyi ismeri. De azt hiszem, a maiak sem panaszkodhatnak...

– Dr. Soós László, a vadászfestő sem?

– Gyakran magam is meglepődöm, hogy mekkora az érdeklődés és az igény a természet, a vadon élő állatokat, a vadászjeleneteket ábrázoló festmények iránt. Volt olyan kiállításom, melyen gyakorlatilag már a megnyitó alatt elkelt minden kép...

– Az orvosok közül feltűnően sokan írnak, vagy festenek...

– És vadásznak! – egészít ki dr. Soós László. – Mi a magyarázat?

– Talán az, hogy az orvosi munka feszültségét valamiképpen oldani kell. Vagy az, hogy a betegségek, a szenvedések, az elvesztett betegek okozta fájdalmat a szépséggel, a harmónia keresésével igyekszik ellensúlyozni az ember...

– És sikerül...?

– Sebész vagyok, a diploma megszerzése óta egyetlen munkahelyem volt, illetve van: a hódmezővásárhelyi Erzsébet kórház. Nyugodtan, kiegyensúlyozottan megyek nap mint nap dolgozni. Nem remeg a kezem, és ehhez bizony kell az időnkénti magány, a magasles nyugalma. A magasles létráján felfelé kapaszkodva egy más világba jut az ember...

– Mi ennek a világnak a lényege?

– Gondolom, mindenkinek más, bár a természet szeretetében azonosak vagyunk. Kinek a Mátra, kinek a Bakony, kinek az Alföld a legszebb táj a világon. Nekem a mártélyi Tisza-part. De a vadászat számomra nem csak táj, nem csak vad és nem csak magány. Nekem a vadászat ember is. Barátság. Emberi kapcsolatok. Ahogy múlik az idő, még a megfakult vadászbarátságok is megszépülnek. És aztán vannak olyanok, melyek sohasem halványulnak el. Számomra ilyen Király Gyula emléke. 1976-ban, szilveszter előestéjén együtt vadásztunk. Lőttem is egy szép vaddisznót az ártéren. Lovas kocsival hoztuk ki. Két napra rá,

Gyula is lőtt egyet – egy még nagyobb kant. Két ródlit összekötve vonszoltuk ki az ártérről az éjszakában. Ebben a közös élményben, ebben az izzasztó fagyban kezdődött a barátságunk. Éveken át vadásztunk együtt. Aztán egyszer azt vettük észre, hogy Gyula fáradt, nem kel fel velünk minden hajnalban. Hatvan éves volt, amikor meghalt. Annak a kannak a bőre, amit barátságunk kezdetén lőttem, ma is megvan. És nem csak a lakásunk díszé, de mementó is, mely Király Gyulára emlékeztet, hisz közös múltunkról mesél...

– Szeretném megnézni Dr. Soós László legkedvesebb képét...

A nappali sarkában, viszonylag eldugott helyen egy kisméretű fehér tónusú festmény. Tél, hó, üveg-keményre fagyott kóro bokor. Talán egy útszéli bogáncs. És az élettelen, szürös, rideg növény kiszáradt, tojásdad alakú, tüskés virágfészken egy vörös begyű, aprócska madár ül.

– Mi a címe?

– Süvöltő téli tájban...

Dr. Soós László nem mondja, de elhallgatni sem tudja, hogy 2000-ben a Csergezán Alapítvány pályázatán ezzel a képével kiemelt minősítést ért el, és a zsűri elismeréseképpen Csergezán Diplomát kapott érte.

– És mit üzen...?

– Talán azt, hogy az élet végül is legyőzhetetlen...

Békés Sándor

Kedvenc képei között...

Tisza-melléki táj, ahogy dr. Soós László látja...

Mire szabad vadászni?

Márciusban: erdei szalonka

Áprilisban: erdei szalonka (10-éig)

Egész évben vadászható: vaddisznó kan, sülőd, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – mosómedve – dalmányos varjú – szarka – szajkó.

Figyelem! Erdei szalonkára csak húzáson szabad vadászni. Naponta személyenként legfeljebb 4 darabot szabad elejteni.

Az 1996.évi LV törvény paragrafusai értelmében vadászni csak a csillagászati napkelte előtt egy órával kezdődően és a csillagászati napnyugta után egy óráig szabad. Éjszaka a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével tilos a vadászat. Éjszakai vadászatnál a fényszóró használatát a vad-disznó által okozott vadkár elhárítása vagy megelőzése cél-jából, különösen indokolt esetben a hivatal engedélyezi. Tilos a vad elejtésénél elektronikus optikai, illetőleg akusztikai esz-közt használni. Továbbá: a vadászat gyakorlása során tilos az öntöltő sörétes vadászlőfegyverben egyidejűleg 3 darab lő-szernél többet tartani.

SEGÍTSÉN A DÖNTÉSBEN!

Nagy megtiszteltetés érte Magyarországot, a magyar vadászatot és vadgazdálkodást, amikor megtervezteteti, kiválaszthatja az ezredforduló első természetvédelmi bélyegét, amelyet a FACE – az Európai Vadászszövetségek Szövetsége – Európán kívül az egész világon fog terjeszteni.

A meghívásos pályázatra beérkezett bélyeg-terveket eredetiben a FeHoVa-n – az FVM pavilonjában láthatja a nagyközönség és voksolhat: melyik alkotást tartja a legjobbnak?

Akik esetleg nem jutnak el a FeHoVa-ra, azok – telefonon, faxon, levélben és e-mailen – szerkesztőségünkhöz is elküldhetik szavazatukat, a leginkább tetsző bélyegterv számát kérjük megjelölni.

A vadászok és a szakértő zsűri által kiválasztott, vízivadat és élőhelyét ábrázoló természetvédelmi bélyeg az év második felében készül el, Magyarországon 1500 forintért lehet majd hozzájutni ... és ami a legfontosabb: a bélyeg értékesítéséből származó bevétel – a költségek levonása után – magyar vízivad élőhely-fejlesztésére lesz majd költhető.

MÁRCIUS

Tavaszelő, avagy böjtmás hava

A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Csütörtök		6 25	17 29	9 20	—	D 3 03
2. Péntek		6 23	17 30	9 50	0 01	
3. Szombat		6 21	17 32	10 28	1 12	
4. Vasárnap		6 19	17 33	11 14	2 22	
5. Hétfő		6 17	17 35	12 13	3 27	
6. Kedd		6 15	17 36	13 22	4 24	O 18 23
7. Szerda		6 13	17 38	14 39	5 12	
8. Csütörtök		6 11	17 39	16 00	5 51	
9. Péntek		6 09	17 41	17 22	6 24	
10. Szombat		6 07	17 42	18 42	6 52	
11. Vasárnap		6 05	17 44	20 00	7 19	C 21 45
12. Hétfő		6 03	17 45	21 15	7 44	
13. Kedd		6 01	17 47	22 28	8 10	
14. Szerda		5 59	17 46	23 38	8 38	
15. Csütörtök		5 57	17 50	—	9 09	
16. Péntek		5 55	17 51	0 44	9 45	● 2 21
17. Szombat		5 53	17 52	1 45	10 27	
18. Vasárnap		5 51	17 54	2 38	11 15	
19. Hétfő		5 49	17 55	3 25	12 09	
20. Kedd		5 47	17 57	4 04	13 08	
21. Szerda		5 45	17 58	4 37	14 09	
22. Csütörtök		5 43	18 00	5 06	15 12	
23. Péntek		5 41	18 01	5 30	16 17	
24. Szombat		5 39	18 02	5 53	17 22	
25. Vasárnap		5 37	18 04	6 14	18 28	
26. Hétfő		5 35	18 05	6 36	19 35	
27. Kedd		5 33	18 07	6 58	20 43	
28. Szerda		5 31	18 08	7 23	21 54	
29. Csütörtök		5 29	18 09	7 52	23 05	
30. Péntek		5 27	18 11	8 26	—	
31. Szombat		5 25	18 12	9 09	0 14	

A tavasz kezdete 20-án 14 óra 31 perckor (KözEI)

Figyelem! Márciusban lép életbe a nyári időszámítás.

ÁPRILIS

Tavaszhó, avagy Szent György hava

A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Vasárnap		5 23	18 14	10 02	1 20	D 11 49
2. Hétfő		5 21	18 15	11 06	2 18	
3. Kedd		5 19	18 17	12 18	3 07	
4. Szerda		5 17	18 18	13 36	3 48	
5. Csütörtök		5 15	18 19	14 55	4 22	
6. Péntek		5 13	18 21	16 15	4 51	O 4 22
7. Szombat		5 11	18 22	17 33	5 18	
8. Vasárnap		5 09	18 24	18 50	5 42	
9. Hétfő		5 07	18 25	20 05	6 08	
10. Kedd		5 05	18 26	21 18	6 35	
11. Szerda		5 03	18 26	22 28	7 05	C 16 31
12. Csütörtök		5 02	18 29	23 33	7 39	
13. Péntek		5 00	18 31	—	8 19	
14. Szombat		4 58	18 32	0 31	9 06	
15. Vasárnap		4 56	18 33	1 21	9 58	
16. Hétfő		4 54	18 35	2 04	10 56	● 16 26
17. Kedd		4 52	18 36	2 39	11 57	
18. Szerda		4 50	18 38	3 09	12 59	
19. Csütörtök		4 48	18 39	3 34	14 03	
20. Péntek		4 47	18 40	3 57	15 08	
21. Szombat		4 45	18 42	4 19	16 14	
22. Vasárnap		4 43	18 43	4 40	17 21	
23. Hétfő		4 41	18 45	5 02	18 31	
24. Kedd		4 39	18 46	5 26	19 42	
25. Szerda		4 38	18 47	5 53	20 54	
26. Csütörtök		4 36	18 49	6 26	22 06	D 16 08
27. Péntek		4 34	18 50	7 06	23 15	
28. Szombat		4 32	18 52	7 57	—	
29. Vasárnap		4 31	18 53	8 57	0 16	
30. Hétfő		4 29	18 54	10 07	1 08	

HÚ TÁRSAINK VÉDELMEBEN

Az előző hónapban beszámoltunk egy sajnálatos vadászkutya balesetről. Az év elején két kiváló hannoveri vérebet lőtt agyon egy „sportvadász”, aki nem ismerte fel a vadászkutyákat munka közben.

A véreb ugyanis olyan speciális vadászkutya, amelynek munkája során sokszor a vezetőjétől több kilométernyi távolságban, esetleg több vadászterület-határon áthaladva kell feladatát teljesítenie.

Ebből kifolyólag, ha a vérebet hajszára engedik, az, ha kell, napokig is állítja sebzett vadat úgy, hogy vezetője akár már elveszettnek is hiheti a kutyáját. Ilyen megtörtént esetekről vérebes körökben számos történetet lehet hallani. Az értelmetlen és érthetetlen balesetek elkerülése végett fontos, hogy minden vadász megismerje és időben felismerje a vérebet, hiszen ez a fajta nem az úgynevezett divatkutyák kategóriájába tartozik. A hannoveri véreb szigorúan munkára kitenyésztett vadászkutya, és a nagyvadász területeken is csak akkor kerül a vadász szeme elé, ha esetleg nagyvadat sebzett.

Az alábbi képeken Körcsöneyi Ella hannoveri szuka látható, amint állít egy sebzett gímikát. A kutyán jól lát-

ható a piros nyakörv, amelyet a legtöbb vezető a munka megkezdése előtt felcsatol kutyájára. Ez a nyakörv feliratozott, és megtalálható rajta a ku-

tya hívóneve, vezetőjének lakcíme és telefonszáma. Az ilyen nyakörvvel ellátott kutyák, szaknyelven szólva – szigorúan kímélendők. A megkülönböztető jelzés használatát – egyébként – rendelet írja elő.

Agyaki

A színes nyakörv kötelező jellege ellenére jócskán akadnak kételyeink és fenntartásaink. A véreb speciális munkája során a nyakörv megsérülhet, elveszhet. Kincset érő, hűséges vadásztársunk élete ezen nem múlhat. Véleményünk szerint ugyanis nem a munkáját végző vadászkutyáknak kellene megkülönböztető jelzést viselnie, hanem sokkal inkább annak, aki képes fegyvert emelni rájuk. Annál is inkább, mert a vadászkutyafajták és azok munkája kötelező vadászvizsgaanyag. Így ép ésszel nem téveszthető össze kóbor ebbel. A lövés előtt a vadásznak – ha tényleg az – minden kétséget kizáróan meg kell győződnie, mire lö. Aki egy képzett vadászkutya munkáját összetéveszti egy kóboréval, azt finoman szólva költői túlzás vadászembernek nevezni. A szabálysértésen túl mindez igen súlyos etikai vétés is. (A szerk. megj.)

AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA 2001. JANUÁR 31-ÉN MEGTARTOTT ORSZÁGOS ELNÖKSÉGI ÜLÉSÉN HOZOTT HATÁROZATOK

1/2001. számú határozat:

Az elnökség megtárgyalta és elfogadta a Kamara 2000. évi beszámolóját azzal, hogy az a Közgyűlésre egészüljön ki az Elnökségi ülésen elhangzott észrevételekkel, szakbizottsági beszámolókkal (oktatási, természetvédelmi) és a Millenniumi Bizottság tájékoztatójával. Az elnökség döntött abban is, hogy a Közgyűlést követően a beszámoló rövidített formában jelenjen meg a Cserkelőben a vadászok tájékoztatása céljából.

2/2001. számú határozat:

A Kamara elnöksége a 2000. évi pénzügyi beszámolót elfogadta és megállapította, hogy a Kamara takarékos gazdálkodás mellett hajtotta végre feladatait. Az elkövetkezendő években is hasonló módon célszerű gazdálkodni.

3/2001. számú határozat:

a) A Kamara elnöksége megtárgyalta és elfogadta a 2001. évre szóló költségvetési javaslatot megállapítva, hogy ezzel a javaslattal a működéshez szükséges fedezet úgy országosan, mint megyei szinten megfelelőnek látszik.

b) Az elnökség megállapította, hogy nem halasztható tovább a kamarai tagdíj rendezése. Javasolta a Küldöttközgyűlés részére, hogy a tagdíjat 2002-től kezdődően 2000 forint/főben állapítsa meg. A tagdíjból származó többletbevétel a területi szervezetek gazdálkodását segíti.

4/2001. számú határozat:

Az elnökség a „Kamara Aranyérme” kitüntetésre tett előterjesztések közül – egyhangúlag – a b) variációt fogadta el.

Az adományozás rendjére vonatkozóan – figyelembe véve a korábbi elnökségi döntést – az alábbi határozatot hozta.

– Évente megyéknként egy, országosan öt kitüntetés kerül adományozásra.

– Javaslatokat a 19+5 kitüntetésre a területi szervezetek elnökségei tehetnek minden év június 15-ig, az OMVK elnöksége részére.

– A Kamara országos elnöksége által jóváhagyott kitüntetések megyei szinten a legnagyobb megyei, országos szinten a legnagyobb országos vadászrendezvényen, ünnepélyes keretek között kerülnek átadásra.

5/2001. számú határozat:

A Kamara elnöksége az előterjesztett kérelmekkel kapcsolatban, az alábbiakban döntött:

– A Vadász Könyvklub részére címzetten, a Természet és én pályázatra 250.000 forint támogatást hagyott jóvá.

– A Fővárosi és Pest megyei Területi Szervezet által kért kölcsön-visszafizetés határidejének módosítását elfogadta és azt 2001. december 31-én állapította meg.

– A Veszprém megyei Területi Szervezet kölcsön-visszafizetési határidejének módosítását szintén elfogadta úgy, hogy 2001. december 31-ig a kölcsön 50%-át kamatmentesen, a további 50%-ot 2002. december 31-ig, a kamarai Kölcsön szabályzatban foglalt feltételeknek megfelelően kell visszafizetni.

– A BAZ megyei Területi Szervezet kérelmét – mely a sárospataki nagyszabású millenniumi rendezvény támogatására vonatkozott –, az elnökség a kamarai költségvetésből közvetlenül nem támogatta, javasolta, hogy a Millenniumi Bizottság a Kamarától ez évben kapott 7 millió forint terhére segítse a rendezvény sikeres megvalósítását.

– Az elnökség a Millenniumi Bizottság elnökének beszámolóját, mely a 2000. évi millenniumi rendezvények programjaira, valamint azok megvalósítására felhasznált kamarai pénzekre vonatkozott, egyhangúlag tudomásul vette.

„A TERMÉSZET ÉS ÉN V.” CÍMŰ IFJÚSÁGI PÁLYÁZAT DÍJAZOTTJAI:

Vers:

Buzás Zsófia, Palotai Éva, Dudás Dorottya (I. kategória, 10–14 éves)

Czomba Zoltán, Pohner Evelin (II. kategória, 15–18 éves)

Szemere Brigitta, Udvardi Péter, Hosszú Anett (III. kategória, 19–25 éves)

Rajz:

Józsa Gábor, Sándor Alexandra, Pető Katalin (I. kategória)

Siket Klaudia, Tóth Tibor, Tongori Szilvia (II. kategória)

Különdíj: Varga Kata.

Festmény:

Nyúl Alexandra, Juhász Janka, Klucsik Katalin (I. kategória)

Kiss Andrea, Tongori Szilvia, Kovács Noémi (II. kategória)

Fotó:

Buzás Zsófia, Opperv Violetta (I. kategória)

Laborci Annamária (két díj), Töpler Gergely (II. kategória)
Különdíj: Töpler Gergely
Lovkóné Kis Karen (III. kategória)

Irodalom:

Török Gábor, Szilágyi Enikő, Babos Petra, Csik Péter, Molnár Adél, Kovács Gábor (I. kategória)

Különdíj: Opperv Violetta és Kovács Zsófia

Feller László, Varga Zoltán, Odovics Balázs, Fábián Balázs, Varga Judit, Réthy Orsolya (II. kategória)

Handa Gergely, Szilágyi Péter, Korecz Márk, Perlaki Csaba, Czigány Ildikó, Kántor Péter (III. kategória)

A csaknem kétszáz beküldött pályamű elbírálása nehéz helyzetbe hozta a **Homonnay Zsombor** elnöklésével dolgozó zsűrit, amelynek tagjai: **Muray Róbert, Prihoda Judit, Jelenkszy László, Zsiri István, Garami Jánosné és Ferenczy Ferenc** voltak. A nyertesek a Fehővá kiállításon vehetik át díjikat március 24-ikén, szombaton délelőtt.

MADERSPACH VIKTOR VADÁSZKLUB

Ebben az évben két évfordulója van **Maderspach Viktornak**, a híres vadászírónak. Nevezetesen: a Sopron környéki harcok (1921), nyolcvanadik, valamint halálának (1941), hatvanadik évfordulója.

A Maderspach Viktor Vadászklub kétfordulós emléktúrát szervez a neves vadász-író és huszárcapitány kastélyához, az egykori vadászterületeire. Az első csoport – a szálláscsinálók – március végén – április elején tizenkét fővel, majd májusban negyven-ötven fővel teszik tiszteletüket.

Lövészversenyt májusban és szeptemberben tartanak, októberben pedig a cinkotai temetőben, a sírnál kegyeleti ünnepséget tartanak.

Ádám Jenő

SZOBORAVATÓ TELKIBEN

Ünnepélyes külsőségek között szoboravatót rendez a Millenniumi Vadászati Bizottság a Pilisi Parkerdő Rt. Budakeszi erdészetének központjában, március 24-ikén, fél négy órakor. A későbbi szoborpark első alkotásait láthatja ehelyütt az érdeklődő közönség. **Károlyi Lajos, Keleti Károly és Nádler Herbert** mellszobraikat leplezik le a millennium tiszteletére, méltó emléket állítva

a nagy magyar vadászainknak, akik kiemelkedő munkásságukkal szereztek műhatatlan érdemeket és nemzetközi hírnevet a hazai vadgazdálkodás-vadászat szakterületén.

EMLÉK VADÁSZAT

Dr. Bay Béla születésének 94. évfordulója alkalmából ünnepi vaddisznóhajtással, és emléktábla koszorúzással emlékeztek Somogybabodon, január 27-ikén. Dr. Bay Béla volt a tuskósi vadállomány megalapozója, valamint a pucokszállási vadászház nemes szellemének megteremtője. Az immár évente megrendezett, koszorúzással egybekötött vadászaton, az egykori tanítványok, barátok, vadásztársak rótták le tiszteletüket a „mester” emléke előtt. A rövid családias megemlékezésen elsőként **Dr. Fenyvesi Csaba** olimpia és világ bajnok vívó, a Dr. Bay Béla Emlékbizottság és a Tuskósi Vadászegyesület elnöke köszöntötte az egybegyűlteket. Ezek után **Dr. Jakabházy Mária**, a Magyar Olimpiai Akadémia igazgatója az olimpikonok nevében emlékezett. Ezután az esti vaddisznóteríték mellett felfeltárták a máglyát, megszólaltak a vadászkiáltók, és később már csak a szállingózó hópelyhek surrogása hallatszott, amint üzenetet hoztak az emlékezőknek. Emlékezzetek a hű barátokra, a vadásztársra, az olimpikonra, de legfőképp arra az emberre, aki tanított, nevelt, és példakép volt egy életen át.

A.G.

KORONGOZÓK A DISZNÓHAJTÁSON

A MEFA Rt. Hetvehelyi erdészete volt a rendezője és házigazdája annak a vaddisznóhajtásnak január 12-én, amelyet azoknak a korongvadász csapatoknak rendeztek, akik az Rt. által kiírt lövészversenyen helyezést szereztek. A MEFA Rt. lövészkupe nagydíjat tavaly augusztus 5-ikén rendezték, és a mostani vadászatra a csapatverseny első három csapata, az egyéni verseny három helyezette, valamint a futóvadlövők legjobbjai kaptak meghívást. Az előkészített terület fogadta. A délutáni terítéknél hat disznó, és három róka felett harsant fel a hallali. Köszönet és vadászüdv a vendéglátóknak, és a hajtásért felelős hivatásos vadászoknak, **Léber Norbertnek és Helstáb Györgynek**.

A.G.

BESZÉLGETÜNK, TEHÁT

– Mondjad már Bélám, vadászol még?

– Hát ez jó kérdés!

Két élemedett úr találkozik az ünnep előtti forgalomban. Túl a kézfogáson, az üdvözlésen, kutató szemmel vizsgálva egymás elmélyült vonásait, számolgatva az elmúlt éveket, évtizedeket, két sokat megélt zöld kalap, jelvényekkel megtűzdelve, zsinórjában madártoll. Vadászok.

– Ha úgy kérdeznéd, hogy kiváltottam-e a vadászjegyet, megvan-e még a puskám, azt mondanám, hogy igen. De, ha arra lennél kíváncsi, hogy járok-e még a területre, részt vesz-e a vadászatokon, már nem tudnék egyértelmű választ adni.

– Azt akarod ezzel mondani, hogy csak nosztalgiából tartasz fegyvert, váltasz vadászjegyet, fizeted a tagsági díjat, és ki sem mész a területre?

– No, nem egészen. Ha elfogadható teríték ígérkezik – évente egyszer-kétszer – veszem a puskám és kimegyek. Elállok a régi standomon, mint annak idején, várom a hajtás végét, de nem jön semmi. Kiviszek öt töltényt, hazahozok hármat. Jó esetben. Valamikor, nem is túl régen, egy-egy vadászatra 100 tölténnyel mentünk ki, sokszor az sem volt elég. És te?

– Én sem panaszkodom. Ebben a szezonban kint voltam hatszor. Két ízben hajtottunk az olaszoknak – nyulat meg röptetett kacsát – négyszer mi vadásztunk. Lőttem két húzó kakast, egy nyulat karikára, egy sebzett kakast sebes futtában. Volt egy közös lövésem – nem én találtam – hibáztam két kakast. Kivitem 15 töltényt, és hazahoztam nyolcat. Szép volt az idő, könnyű a terep, szólt a puska, jó a társaság, mit mondjak még?

– Szóval felétek is... alig húsz éve még több százas terítékek előtt tisztelegtünk, melegre lőttük a puskacsövet, most meg csak bámuljuk a kiürült területet, és reménykedünk, hogy a felvert 2-3 kakas közül legalább az egyik felénk fordul. Mikor, mivel kezdődött, hogy romlott az egész így el?

– Rosszul fogalmazol, nem romlott, csak változott.

– Jó-jó, sok minden megváltozott, a vadászati törvény, a vadászati szokások, lehetne sorolni – még az időjárás is – de törvényszerűnek kellett lenni, hogy a változásokkal együtt, vagy éppen azok hatására, a területek ennyire lepusztuljanak?

– Nehezeket kérdezel. De azt, hogy mivel és mikor kezdődött mindez, úgy hiszem, dátumszerűen pontos időpontot tudok mondani. Csodálkozni fogsz: 1968 áprilisában, a fácánprogram meghirdetésekor...

– Ezt nem igazán értem...

– Ha van türelmed meghallgatni, elmagyarázom. Az ötvenes évek közepétől országos mozgalommá szélesedett a vadfácán-állomány fészekaljmentése. Tudod jól, ti is csináltatok. Ennek eredményeként a fácánállomány annyira felszaporodott, hogy néhány alföldi megyében évente 80-100 000 fácántojást is begyűjtöttek, csak a kaszálókról.

– Ma nem tudnának összeszedni százat sem.

– Lehet. A terítékek ugrásszerűen emelkedtek, és ekkor hirdették meg a fácánprogramot, annak összes velejárójával, a volierezett tojótörzzsel, a gépi keltetéssel, a zárttéri neveléssel. A tojásmentés, kotlósnevelés, teljesen elmaradt. Az 1968-69-es vadászati idény kimagasló eredményeket hozott, s a hivatalos pro-

paganda mindezt a fácánprogram eredményeként értékelte. Csak azt felejtették el hozzátenni, hogy az országos teríték több mint a felét éppen a Békés megyei vadászterületek produkálták, ott pedig ezzel az agyonpropagált módszerrel akkor még sehol sem foglalkoztak. A következő években napi 2-3000-es terítékekről számoltak be – lövették a tyúkot is – a kihelyezett naposcsibéhez viszonyított visszavadászást 50-60 százalékra becsülték. Ezek a nagy terítékek 1-2 évig még tartották magukat, majd csökkenni kezdtek. Néhány megyében – ha jól emlékszem az egyik Komárom volt – a kibocsátott fácánokat megjelölték, ott a visszatermelés nem mutatott többet 10 százaléknál. A tyúkot nem lövették. Valamikor 1978 év őszén, Árpádhalmon volt egy fácántanácskozás. Ott a felkért előadók ragyogó eredményekről számoltak be. A lelkesedést a Nagyberek Állami Gazdaság néhai igazgatója egy kicsit lehűtötte. Arról számolt be, hogy az évenként kibocsátott és megjelölt 25 000 fácánból a kibocsátás évében 23, az azt követő évben 8, majd 3, összesen 34 százalékot tudtak terítékre hozni. Lövették a tyúkot is.

Ha ezt az egész folyamatot végiggondolod, láthatod, mi is történt a hajdan volt szép fácánállománnyal a valóságban. A tenyésztett fácánt odatelepítettük, ahová ősszel a vadon tenyésztő fácán is behúzódott. A levadászás előtt még be is hajtottunk. Válogatás nélkül lőttük a kakast, a tyúkot, a tenyésztettet, a vadon élő, úgy ahogy a cső elé jött. A külső területekkel nem törődünk, mert – ahogy mondták – a mesterséges tenyésztés mindent megold. Hát meg is oldott. Ahogy nőtt a kibocsátott fácánok darabszáma, úgy csökkentek a terítékek. Ma már ott tartunk, hogy az eredményes visszavadászás érdekében háló alatt tartjuk a madarat a vadászatot megelőző napig, akkor helyezzük ki. Igaz, hogy nagyrészüknél nincsen farka, és még a kutya előtt is nehezen kel fel, de hát – mondják – még ez is jobb, mintha egyáltalán nem lenne madár. Vannak helyek, ahol odáig fejlődtek, hogy a megvásárolt fácánokat egy bokor mögül kosárból dobálják a puszkások felé. Hát ide jutottunk.

– Ez nem igaz, tréfálsz!

– Nagyon tévedsz, már többektől hallottam az úgynevezett dobott fácánokról.

– Igen szomorú és nagyon lehangoló, amiket elmondtál, de mi köze van mindennek a nyúlhoz?

– Sokkal több, mint gondolnád. Neked igazán nem kell magyaráznom, hogy az intenzív fácánnevelés mekkora költségekkel jár. Ennek anyagi alapját valamiből elő kellett teremteni. Miből? Ott volt a nyúl. Erőltetett befogások, zsaroló vadászatok, úgy lecsökkentették a törzsállományt, hogy néhány évre hatósági intézkedéssel korlátozni kellett a vadászatát, a befogását nem. Volt egy másik, nem olyan látványos tényező is, ami az állomány csökkenéséhez vezetett, mégpedig az, hogy a vadásztársaságok minden figyelmüket, anyagi erőforrásukat az intenzív fácántenyésztés felé fordították, nem maradt sem pénzük sem idejük arra, hogy a nyúlal is törődjenek. Az egész vadgazdálkodás kimerült a fácánnevelésben. Elmaradtak a rendszeres területellenőrzések, a téli nyületetések, a vadőrök hónapszámra fácáncsibék mellett ücsörögtek, a területek gazdátlanul maradtak. Azt propagálták, hogy a vadászok vadászati igényét a fácánterítékek teljesen kielégítik.

– Igen. Jól emlékszem még egy országos gyűlésre, ahol a vezérszónok kinyilatkoztatta: „A vad ma már nem a természet ajándéka, hanem a szocializmust építő ember munkájának gyümölcse”. Te is ott voltál, hallhattad.

– De mi történt a fogollyal, szinte teljesen elfogyott?

– Eladtuk élve, külföldre, kis pénzért. Hadd mondjak erre személyes tapasztalatból egy példát. Laci bátyánk az ötvenes évek elején a MAVAD megbízásából fogolybefogással foglalkozott Biharnagybajom körzetében. Évente rendszeresen szállított 12 000 foglyot. Volt neki egy legendásan begyakorolt csapata, a Simon brigád. Jól ismerte a területet, tudta, hogy mennyit bír el, nem zsarolta ki az állományt. Valamikor, 1954. év tavaszán, április elején nagy hó hullott, a már párba szakadt foglyok újból csapatba verődtek. A vadgazdaság akkori vezetője, a már lefogott területen kihúzatta a hálót, és még 4000 foglyot ráadásként befogott. A következő évben az egész negyvenezer holdon egy csapat foglyot sem találtak. De így tűnt el a fogoly egyik évről a másikra a Jászságból, Pápa környékéről, s a jelenlegi viszonyok mellett már nem tudja önmagát reprodukálni.

– Így végig gondolva sok igazság lehet abban, amiket mondasz, de lehetnek más tényezők is, amelyek a fogolyállomány eltűnését előidézték, hiszen alig húsz éve még rendszeresen jártunk foglyászni.

– Igen, de ezzel be is fejeztük, levettük róluk nemcsak a kezünket, de a szemünket is.

– Mégis, mit lehetne most tenni?

– Telepíteni. Tél elején a csapatokat befogni, átkamrázni, tavasszal kiengedni. Nem boszorkányság, megoldható. Még pályázati pénzt is lehetne szerezni. Biztosan akad majd valaki, aki ezt egyszer elkezd. Mi már öregek vagyunk hozzá.

– No, az apróvadat szépen elparentáltuk, de mi van az őzzel?

– Óhó, az őz! Emlékszel mennyire vigyáztunk arra a néhány darabra, ami a háború után megmaradt? Övtük, kíméltük, alig lőttünk néhány öreg sutát, gyenge gidát, azokat is harminc lépésről, gyöngygolyóval. A legjobb trófea az őzgerinc volt, tepsibe, fokhagymával és szalonnával megtűzdelve. A hetvenes évekre úgy felszaporodott, hogy akkor lőttünk – lövettünk – érmes bakot, amikor akartunk. És valamikor 1979-ben jött a szigorú utasítás, hogy a dollárbevétele növelése érdekében haladéktalanul ki kell löni tízezer őzet. Ha hiszed, ha nem, volt olyan vadásztársaság, amely abban az évben 400 nyulat, és 1400 őzet fektetett terítékre. Ti is ezt csináltatok!

– Mi megpróbáltuk szabotálni, de láttam az átvevő telepre beszállított őzeket, volt azok között suta, gida, bak vegyesen.

– És szinte valamennyi söréttel löve. Azt a mézárslást az őzállomány a mai napig sem tudta kiheverni.

– Mostanában több felől hallani, hogy az állomány el fiatalodott. Mi erről a véleményed?

– Nem el fiatalodott, hanem el fiatalították. Ez nem csak azt jelenti, hogy a középkorú állományból túl sok kerül terítékre, hanem azt, hogy kevés gidát lönek ki. Nézd, az őzállomány természetes gyarapodása köztudottan évi 30 százalék. Ebből következően az egész populációnak legalább a fele 1-2 éves egyedeiből áll. Ha a gidákat és az első agancsú

(MÉG) VAGYUNK

bakokat nem vadásszák, a fiatalodás szembe-
ötölő. Ennek az lehet a következménye, hogy a
már tenyészképes, de nem tenyészérett éves
bak is sutához jut, ami az állomány szempont-
jából káros.

– Ezek csak spekulatív következtetések, talán
igazad van, talán nincs. De az egész vadgaz-
dálkodás, annak eredményessége annyi sok
külső körülménytől függ, hogy azokat elméle-
tekkel, törvényekkel, határozatokkal, adminis-
tratív intézkedésekkel befolyásolni nem lehet.

– Hát igen, a törvény. Jó évtizednyi vajúdas
után az is megszületett. Igen terjedelmes. El-
rendel, utasít, tilt, engedélyez, beszabályoz
mindent. Még szerencse, hogy alig hatályosul.
Ott volt a régi törvény, világosan és egyértel-
műen – főként röviden – szabályozta a vad-
gazdálkodást és a vadászatot. Alapjaiban – kis
változtatásokkal – majdnem egy évszázadig
hatályban volt. Ez a törvény tíz évet sem fog
megélni, úgy rossz, ahogy van.

– Mi bajod vele?

– Sok! Ne kívánd, hogy felsoroljam, csak
mutatóba néhányat. A régi vadásztörvény
alapelveként leszögezte: a vadgazdálkodás
célja, a vadászterületek vadeltartó képességé-
nek maximális kihasználása. Ez a meghatáro-
zás, amire a törvénynek fel kellene épülnie, a
mostani rendelkezésekből teljesen kimaradt.

– Ez nem így van. Elkészültek a körzeti,
hosszú távú és éves vadgazdálkodási tervek,
végeredményben ezek azokat a célokat szol-
gálnák, vagy nem?

– Csak ezt ne mondtad volna! Láttál te már
körzeti vadgazdálkodási tervet? Mert én még
nem, úgy hiszem nem is készült. A megyei hi-
vatalok adtak ki bizonyos irányszámokat, de
hogy azokat mire alapozták, az rejtély. Itt van
például két szomszédos megye. Az egyikben
a kötelezően fenntartandó minimális nyúlét-
szám 100 hektáronként 10, a másikban 4. Le-
het ezt komolyan venni?

– De hát ott van a tavaszi állománybecslés,
az éves terv, ezeket szigorúan felügyelik, szá-
mon kéri!

– Te valóban azt hiszed, hogy a vadlétszám-
becslések valós adatokat tartalmaznak? És, ha
mégis úgy lenne, lehetne azokra számszerűen
behatárolt terveket készíteni? Vegyük például a
nyulat. A vadászmeister, a vadőr – a teríték
adataiból, többévi tapasztalatból – tudja, hogy
a területéről a törzsállomány sérelme nélkül 5-
600 nyulat le lehet venni. De azt is tudja, hogy
a megye a jelentésben feltüntetett állomány 40
százalékára ad lelövési engedélyt. Mit tesz?
Bejelent 1500 nyulat, pedig tudja, hogy a terü-
letén 8-900-nál nincsen több.

– A fácánnál is ugyanez a helyzet?

– Az összetettebb. A februárban számlált ál-
lomány a tenyészidőben már nem ott van, ahol
a tél végén úgy-ahogy számba vették. Tavasz
elején a kakasok elfoglalják a dűrgőhelyeiket,
a tyúkok pedig március végén megindulnak,
és addig mennek, amíg egy kakas be nem
fogja őket a háremébe.

– No, és az őz?

– Vadászidényben azokat sem találod ott,
ahol a tél végén megszámláltad. Az egészben
az a tragikus, hogy ezek a teljesen valótlan
adatok képezik alapjait az éves terveknek, mi
több, belekerülnek az országos adattárba,
azokból dolgoznak a tudomány elhivatott mű-
velői, készülnek a tanulmányok, íródnak a cik-
kek, tankönyvek.

– Ezekből az a következtetésed, hogy a
vadlétszám-becslést felesleges elvégezni?
Nem, arra szükség van, de nem február vé-
gén. A nyúl állománysűrűségét egész évben
figyelní kell, a vadászatoknál, az előbefogások-
nál, a párzási ciklusok során, a fácánokat a
dűrgés kezdetekor, majd augusztus végén, az
őzeket akkor, amikor feloszlanak a csapatok és
kialakulnak a családok.

– De hát akkor mire alapozódnak az éves
tervek? Azokat össze kell állítani már március-
ban!

– Csak sok éves gyakorlati tapasztalatok, és
nem volna szabad szentírásként kezelni, en-
gedélyezési, jóváhagyási, számonkérési pro-
cedúrának alávetni. Meg lehet tervezni az idő-
járás szélsőségeit, a hideg, csapadékos ta-
vaszt, a nyári aszályt? Ugye nem, pedig döntő
mértékben éppen ezek határozzák meg az ap-
róvadállomány alakulását. Hogy konkrét pél-
dával éljek, szokványos években egy fácán-
kötő felnevel 5-6 csibét, az elmúlt évben talán
egyet sem. Viszonyítsd ezt ezer tyúkhöz. Jó
években a teríték 70 százaléka azévi kakas
volt, de tavaly csak a törzsállománnyal talál-
koztunk, már ami abból megmaradt.

– Most azt akarod ezzel bizonyítani, hogy
nincsen szükség hosszú távú tervezésre?

– Nem egészen. Már 1945-ben is volt
hosszú távú. Az évre szóló vadgazdálkodási
terv, csak nem így hívták. Beépült a haszon-
bérleti szerződésekbe, illetve annak mellékle-
teibe. Ha jól emlékszem a vadgazdálkodás ál-
talános feltételei címszó alatt. Nem volt abban
szó darabszámokról, fenntartandó törzsáll-
ományról, kilóhető mennyiségről, de meghatá-
rozta és kötelezően előírta azokat a vadgaz-
dálkodási tennivalókat, vadászati módokat,
amelyek betartása mellett a vadállományt
olyan szinten lehetett tartani, amely még a me-
ző-, erdőgazdaságban kimutatható kárt nem
okozott. Például ami a nyulat illeti: egy terület-
részt egy évben csak egy alkalommal lehetett
megvadászni, kötelező volt a pihenő terület, a
vadkamra kijelölése, vérfrissítés céljából az
élőnyúl kibocsátás, meghatározta a vadászati
módokat, kategorikusan tiltotta a fácántyúk lö-
vését, szabályozta a vadőrtartást, a dúvadgyé-
rítést és még sok egyebet. Ezek elfelejtődtek,
és jöttek helyükbe az ilyen-olyan tervek.

– Azok az idők visszahozhatatlanul elmúltak.
Akkoriban az országban csak tízenötezren va-
dásztak, ma közel ötvenezeren.

– Azok azonban, itt az Alföldön, elsősorban
vadgazdák voltak. Zömében gumicsizmás,
nagykucsmás egyszerű emberek. Szerettek va-
dászni, óvták, féltették a vadat. A mai ötvene-
res létszám csak azt jelenti, hogy ennyien vál-
tottak vadászjegyet. Ezeknek a fele sem vállal-
kozik arra, hogy vadásztársasági tagként vállal-
ja a vadgazdálkodással járó felelősséget, an-
nak terheit, nem igen tülekednek azért, hogy te-
rületi vadásztársaság tagjai legyenek. Van
puskájuk, vadászjegyük, és ha idejük és ked-
vük engedi, néha-néha vadásznak. Jórés-
zük belépett valamelyik bérkilövő vadásztár-
saságba, néhány nap alatt letette a vadász-
vizsgát, megvásárolta a vadászfelszerelést, és
úgy hiszi, hogy ezzel már vadász is lett. Gyerek
voltam még, amikor hajtóként azt mertem mon-
dani a vadászoknak, hogy ha felnővök én is
vadász leszek. Azt válaszolta: Fiam, előbb ta-
nulj meg vadászni, azután lőni, és ha már mind
a kettőt tudod, akkor talán vadász lehet belő-

led. Most mond meg, kitől tanulnak meg ezek
az emberek vadászni, mert egymástól aligha.

– Hát igen, régen ez így működött. A háború
előtt voltak vadászurak, vendégvadászok, va-
sárnapi-vadászok, parasztvadászok, lesipus-
kások és vadőrök. Ma meg vannak hivatásos
vadászok és sportvadászok. Pedig a vadászat
nem sport, – különösen nem hobbi – hanem
passzió vagy szenvedély, ahogy éppen aka-
rod. Hogy ezt az újkeletű fogalmat ki találhatta
ki? Az nem volt vadász, az biztos.

– A vad évszázadokon át uratlan dolog volt,
mindössze néhány évtizede államosították. Er-
ről mi a véleményed?

– Ez a szocialista rendszer jogalkotásának a
vívmánya, a KGST országok mindegyikében
így történt. Az EU államaiban viszont a vad
uratlan dolog, csupán néhány állam – ha jól tu-
dom – Portugália, Görög- és Törökország lóg
ki a sorból, ahol is a vad társadalmi – de nem
állami – tulajdonban van. Nagy különbség.

– Gondolod, hogy nálunk, ez úgyben lesz
valami változás?

– A közeljövőben aligha. Túl sok hatalmi,
csoport és egzisztenciális érdeket sértene,
ezek vannak döntési helyzetben. Megszámlál-
tam, a jelenlegi szabályozás mellett 14 ható-
ság és egyéb szervezet jogosult arra, hogy
ilyen-olyan módon beleszóljon a vadásztár-
saság gazdálkodásába, a vadászat rendjébe, a
vadászok szinte minden tevékenységébe. En-
gedélyeznek, tiltanak, beszámoltatnak, bírsá-
golnak, büntetnek. Ha a vad ismét uratlan do-
log lenne, nem volna jogalapja ezeknek az ap-
rólékos, túlzó, sok esetben értelmetlen beavat-
kozásoknak.

– Elgondolkodtató, amiket mondtál, itt-ott ta-
lán igazad is van. Az mindenesetre különös,
hogy a hatóságok tőlünk, vadászoktól féltik a
vadat. Tőlünk, akik annak idején minden álla-
mi beavatkozás nélkül olyan szintre emeltük a
vadgazdálkodást, aminek Európa a csodájára
járt. Ez már a múlté. A vadgazdálkodásunknak
csak dicső múltja van, jelene nincs, jövője bi-
zonytalan. Csak annyit mondjál még, hogy mi
ebben a korban – kifelé az erdőből – mi a csu-
dának foglalkozunk ezekkel a dolgokkal? Örül-
jünk, hogy ki tudunk még topogni a területre, fel-
kapaszkodni a magaslesre, hallhatjuk a puska-
szót, érezhetjük a vadászat hangulatát. Miért?

– Megmondom. Elődeinktől örökségképpen
kaptunk egy jó vadállományt, megtanítottak
bennünket vadászni, gazdálkodni, a hagyomá-
nyokat ápolni. Mi ezzel a hagyatékkal úgy sá-
fárkodtunk, hogy az utánunk jövő nemzedék-
nek rendben tartott területeket – ugyancsak
örökségként –, szép vadállományt adtunk át.
Tessék itt van, csináljátok, fejlesszitek tovább.
Fáj, hogy idejutottak vele. Valaki, valamit, vala-
mikor nagyon elrontott.

– Ezen mi már aligha segíthetünk. Egyéb-
ként, hogy vagy?

– Köszönöm. Kicsit süketen, kicsit sántán,
kicsit vaksin. Egyébként megvagyok.

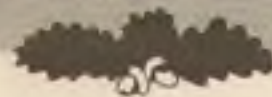
– Én sem panaszkodom. Merre mész?

– Csak ide a patikába.

– Akkor, szervusz, örültem, hogy találkoztunk,
legalább elbeszélgettünk.

A két sokat megélt öreg kalap még fel-feltűnt,
majd elvegyült a város közömbös forgatagá-
ban, nem fordult utánuk senki. Változtak az
idők, vadászok voltak...

Nagy Lajos

Különösen sokszor adtak témát az utóbbi hetek sajtójának az orvvadászok. Természetkárosító tetteikről, a következményekről, sőt egy furcsa balesetről szakértők is véleményt mondtak.

Farkast lőtt egy orvvadász címmel közölt tudósítást egy rapsic büntettéről a Magyar Hírlap. Mint a cikkből is kiderül: „Egy valószínűleg Szlovákiából áttévedt farkast lőtt le egy orvvadász az Aggteleki Nemzeti Park területén. Az őrizetbe vett tettet – aki elismerte tettét – a védett állat kilövéséért természetkárosítás büntette miatt akár három év börtönre is ítélik. (...) A Magyarországon területén nemrégiben kihaltak hitt farkasok az utóbbi években újra megjelentek. Kókai Szabolcs, a Természetvédelmi Hivatal munkatársa azt mondta, hogy a határon túlról átvándorolt pél-

dányok mellett már nálunk megtelepedett családokat is megfigyeltek. Az egész Európában ritkaságnak számító faj januártól nálunk is védett. Bár a közhit vérengzőnek tartja a farkasokat, valójában nem sok kárt tesznek a háziállatokban, emberre pedig csak végszükség esetén támadnak.”

„Hat orvvadász és két, vad-húsokat felvásárló orgazda ellen indított eljárást a Mátészalkai Rendőrkapitányság” – adta hírül a Kelet-Magyarország Orvvadászok Szatmárban címmel. „A megkezdett vizsgálat eddigi adatai szerint az ópályi, a kántorjánosi és a porcsalmai orvvadászok összesen négymillió forint értékű kárt okoztak a térség vadásztársaságainak. Az egyik tettes eddig 19 őz és 21 mezei nyúl elejtését ismerte el, de a lakásán a rendőrök találtak lenyúzott vadmacska-

borz- és rókabőrt is. A rapsic az őz- és nyúlhúst helyi orgazdáknak adta el, akik ellen szintén eljárás indult. Ők egyelőre csak annyit ismertek be, hogy baráti társaságuk fogyasztotta el a jelentős, 1 millió 860 ezer forint értékű vadhúst.”

Szakértő – egy tudós – is véleményt mondott arról a vitatott, különleges vadászbalesetről, amelynek során egy nyírségi orvvadásztársaság egyik tagja úgy lett életveszélyes áramütés áldozata, hogy rálőtt egy 12 ezer voltos villamos távvezetéken üldögélő fácánra. A Népszabadságban Jéki László fizikus, a KFKI munkatársa fejti ki a szerencsétlenség fizikai hátteréről véleményét Kaphatott-e áramütést az orvvadász? címmel. „Ahhoz, hogy valakit nagyfe-

szültségű vezeték alatt állva, puská használata közben megrázzon az áram, nincs szükség rá, hogy az illető meghúzza a ravaszt. A szakember szerint amikor valaki egy ilyen vezeték alatt állva párás, nedves időben föl-emel egy hosszú, fémből készült tárgyat, mindenképpen áramütés veszélyének teszi ki magát. Jéki úgy véli, a lövésnek nem sok köze lehetett az áramütéshez, hiszen még a söretek sem alkotnak összefüggő, az áram vezetésére képes felhőt a cső és a célpont között. A Magyar Madártani Egyesület szakértői gyakorlatilag kizártnak nevezték, hogy a szerencsétlenül járt vadászok villanydróton ülő faccánal találkoztak. A madarászok szerint a faccán sosem választ nyílt, jól látható helyen lévő pihenőt.”

Összeállította: K. E.

GÓBÉ VADÁSZ

A megfejtéseket március 20-áig a szerkesztőség címére kell beküldeni. A könyvnyereményeket postán küldjük el a nyerteseknek.

ISTEN BÜNHÖDÉS	HOLLAND AUTOJEL SZAB VANYOS	ÉGTÁJ KOKADTAN CSÜNG	SZINTÉN NE NAGYON RÉGI	KÖSZÖNÉS (KÉT SZÓ) FINOM HUSÁRU	ISKOLAI FOGLALKOZÁSON TÖRTÉNŐ	SILÁNY HITVANY	MINDENT EGY LAPRA!	HOSSZU IDEIG KÖNNYŰ VAGTA	LENCSE NEMETUL SÁRGAMEZEI VIRÁG
1.					ISMÉTLŐDŐ RENDSZERES				
KERDŐSZÖCSKA ARAMMUNKAEGYSÉGI			MARINA				MÁZOL BORSODI VÁROS		
			ÖLTÉSSEL JAVITJA						
		KABIR... A MALTAI TIGRIS ROMAI 504			ALLANDÓ SEGÉLY SÓTARTÓ LATINUL				
CSIZMADIA	DÉL-AFRIKAI POLITIKUS HEDVIG, BEC.				KUNSZT ANGOLUL AZONOS BETŰK			AZONOS BETŰK VIZI-NÖVÉNY	
2.									A PÁRIZSI KOMMUN TABORNOKA (ÉMILE)
EBED IDEJE			LAIKUS JARATLAN GABONA-KERESZT				KABATOT FELSEGÍT NAJMOV TÁRSA		
	PARATLAN KEDVI KOPOLTYUS		ÜGY LATINUL ARGUMENTUM			OZORA HATÁRAI MUTATÓ SZÓ		AZ Ő BIRTOKA	ERRE A HELYRE
PEHELY		ÉRKEZÉS, RÖV			AZ ÓRÓK NŐ				
		ANNYI MINT		DALOLÓ OXIGÉN, ITTRIUM				RÓMAI 4 BELLUL SOVANY!	
KURTA, NEKED IS JUT 2.			PETESEJT ORVOSI NEVE GRAMM			APROK IDE JARNAK NEMET AUTOJEL			

Februári számunk megfejtése: Hát nem ment el. Pedig mennyire küldtem, még a kend lakcímét is oda kiállítottam neki.
Nyertesek: Sípós Zsófia (Budapest), Tolnay Zoltán (Budapest), Tóth Gábor (Győr)

SERES TAMÁS

A mikor kézbe vesszünk egy agancsot, vagy esetleg másfajta csontot, ki-ki a maga módján nézi, forgatja az anyagot. Van, aki egy agancsszárnál azt figyeli, hogy milyen lehet majd a következő évben, de akad jó néhány olyan is, aki a munkáját, a kikiváncozó alkotást látja benne. Valahogy így van vele minden csontfaragó, ha tanult szakmája szerint hivatásos vadász. Vallja, hogy egy csontban, az agancsban benne van már a mű, csak ki kell onnan a felesleget faragni. Témáját a természetből meríti, az élő világot jeleníti meg, aprólékos nagy pontossággal. Kígyót, békát, bogarat, virágot és még sok-sok mindent farag.

1965-ben, Kiskunfélegyházán született, Tiszaalpáron gyerekeskedett. Szabadidejében rendszeresen járta a Tisza árterét, az égeres lápos vidéket, a holt ágakat. Kedvenc időtöltése, mint minden gyerek számára, aki a vízparton él – a horgászat volt.

1983-ban Csongrádon végzett hivatásos vadászként és a mai napig is ebben a szakmában dolgozik. Tiszakécskén kezdte a szakmát, és jelenleg a Lakitelki Vadásztársaság területén lakik.

Gyerekkora óta farag, de 5-6 éve kezdett el csontot faragni. Anyagai között szerepel a szarvas-, az őzagancs, mint fő alapanyag, de lábszárcsontokkal is szívesen dolgozik. Nem idegenek tőle más anyagok sem, mert otthonosan mozog a gránitvézésben is, de megpróbálkozott már kisebb kerámia szobrok készítésével is.

Jó néhány munkája késeken, törökön köszön vissza az azokat kézbe vevő vadászoknak. Megrendelésre Fazekas József bonyhádi fegyverkovácsnak is dolgozik. Nem kell nagy jóstehetség ahhoz, hogy elmondhassuk: fogunk még hallani róla.

Bischof Ferenc

Egy régi-új lehetőség a ragadozók elleni küzdelemben. Apróvadjának védelméhez telepen és szabadterületen is sikeresen használhat élvefogó csapdákat. Ragadozók elleni védelem teljes körű szaktanácsadással.

VAD-ÉSZ MÉRNÖKIRODA BT.

Gödöllő, Napsugár u. 31.

Tel.: 06-60/437-256; Fax: 06-60/375-089

E-mail: vadesz@mail.0660.hu

Meghívó

A Vadászati Kulturális Egyesület április 21-én a visegrádi Hotel Silvanusban rendez meg az idei országos szalonka idénnyitó vacsoráját, amelyre nem csak a lelkes szalonkázókat, hanem családtagjaikat és barátait is várják.

Ezen a vacsorán kerülnek átadásra az idei Szalonka Dublé Díjak és a pilisi szalonkázók vándordíja.

A műsorban neves művészek lépnek fel, a zenét a Nautilus zenekar szolgáltatja. A szalonka kosztolón kívül két menü közül választhatnak a vendégek:

A./ Szalonka menü:

- hortobágyi húsos palacsinta házi tejjel meglocsolva,
- bécsi szelet, sajttal, sonkával töltött zsemeke, rántott csirkecomb egész burgonyával, párolt rizsszel, angol zöldségkörettel tálalva,
- vegyes saláta,
- somlói galuska rumosmeggyel.

B./ Silvanus menü:

- Silvanus vegyes ízelítő: körözötttel töltött paprika, házi füstölésű főtt parasztsonka friss reszelt tormával, rizike salátával, pácolt juhsajt sült paprikával,
- vegyes grilltál, grillhúsok randevúja: rozsmaringos pulykamell, magyaros sertésszűz, zöldborsós hátszín, tepsis burgonya, párolt rizs,
- chef saláta,
- kecskeméti barackpuding.

A szalonka idénnyitó vacsora részvételi díja 7500 Ft személyenként, szállásfoglalás a 26/398-311-es telefonon. A Hotel Silvanus erre a hétvégére kedvezményt ad a vadászoknak.

A jelentkezéseket a szervezők a 301-0723-as telefonon, a 331-4368-as faxon, illetőleg a vke.vadaszlap@mail.mtatv.hu e-mail címen várják.

JUBILEUMI HUBERTUS KERESZT

Jó látni az örömet és az elragadtatást a kitüntetett arcán, amikor ünnepélyes keretek között átveszi a magyar vadászok legdemokratikusabb elismerését, a Hubertus Kereszt valamelyik fokozatát. Ez az öröm és megfeszültség még inkább jellemző a kitüntetettre, ha nem honfitársunk, hanem régóta nálunk vadászó külföldi vadász az illető.

Rolf-Dieter Krabbe osnabrücki vadász idén januárban 75. alkalommal vadászott Magyarországon és vendéglátóinak javaslatára, a csodálatos szépségű Zemplén hegységben meghúzódtó Aranyos-völgyi vadászházban vette át az arany fokozatot. A Krabbe család már a 60-as években járt Magyarországra vadászni. Az apa, Gustav Krabbe a tiszaujvárosi Kittenberger Kálmán Vadásztársaságnál lett törzsvendég és a nyomdokaiba lépő fia, Rolf 1970 májusában itt ejtette el élete első őzbakját. És ahogy az már szinte törvényszerű, a családot egyre több barát és vendég kísérte el magyarországi vadászatra, kialakultak a vendég és a vendéglátók közötti barátságok... s ma már a turistautak és vadászatok szervezésével foglalkozó Rolf-Dieter Krabbe a Tisza-parton kívül a Zemplénben és az ország más vidékein is gyakran megfordul, sőt Tállyán lakást is bérel. Gratulálunk a kitüntetettnek!

Dr. Gabnai Sándor

Desert

Trinidad

Jersey

Zypern

www.meindl.de

Kizárólagos forgalmazó:

Hubertus Vadászbolt

Szombathely, Fő tér 36.

94/314-362

A FEHOVÁN kedvezményes árral várjuk vásárlóinkat az F pavilon 101/A standján!

Shoes For Actives

MEGFONTOLANDÓ

Írásom célja, egyfajta javaslat, amelyet érdemes volna alaposan megvitatni, megfontolni és a jogszabályokban figyelembe venni a gyakorlat oldaláról.

Javaslom, hogy az őzbak elejtések minősítése során a gombnyársas és az ágnélküli „gyilkos” bakok olyan elbírálás alá essenek a lövési kontingensben, mint a tarvad. Természetesen a löbbi előírás maradna a jelenlegi formában.

Közismert, hogy az őz a területhez kötött! Az őzbakok territóriumot birtokolnak és harcolnak annak megtartásáért, olykor életre-halálra is. Fentiekhez kapcsolódva elmondom egy kapítális bak elejtésének történetét.

Azért szeretem a természetet, mert ott mindig adódik valami új, valami izgató. Egy alkalommal a területen barkácsoltam, láttam jó bakokat, löhetőket is. Nagyon jól éreztem magam, közben felfigyeltem egy nagytestű őzsutára, amelyre a vastag nyak nem illett rá. A „gyanús” sutát alaposabban szemügyre vettem. Gombnyársas bak volt. Felém jött, hagytam, hogy 15 méterre megközelítsen, és nyakon lőttem. El-láttam a szokásos teendőket, jobban szemügyre vettem az agancsát, mely 2 cm magas,

világos színű, két kis göcs volt. Életkora 4 év, feltettem magamnak a kérdést, vajon ennyi idő alatt, mennyi utódot nemzett? Hívtam a vadórt, aki megkérdezte, honnan tudtam, hogy bak, hiszen ezt az agancsot nem lehetett látni. A faráról – komám – a faráról –, hangzott a válaszom.

Előkerült a brigádvezetőnk is, aki 3 éve vadász (kb. 10 őzagancs lóg a falán) és kezdte méltatni a vadászati eredményem sikerét. – Gratulálok, meglótted a bakodat. Én is meglóhettem volna, de inkább szebbet, nagyobbbat lőttem. Viszont jövőre nem lőhetsz, mert nem kerül rád a sor. Miért nem hagytad? Eddig is el volt, nem zavart senkit...

Gímszarvasok esetében még fontosabbnak tartom, az állományszabályozásban a selejtezés és az állományvédelem kapcsolatát. A vadász vállára akasztja a puskáját, és elindul. Netán meglát egy dárdás vagy egy gyilkos bikát és mivel nincs bikalövési engedélye, lövést nem tehet, de lőhet szarvastehenet, és még aznap meg is lövi. A másik vadász fenn ül a leszen, látja a dárdás bikát, meglóhetné, de nem teszi, pedig van engedélye. Nagyobbra vár.

Az idő múlik, a nagy bikák nem jöttek, a fiatal bikákra fokozott veszély leselkedik, az üzemterv, az idő szorítása. Hónapok múltával, a vadászati idény végének közeledésével a leszen ott ül a vadász és lövi a puska elé kerülő teheneket. Az értékes, kiváló képességű tehenekben lévő jó utódokkal együtt...

Magyarországon ritka az olyan ragadozó, amely különösebb veszélyt jelentene a szarvasra. Ezért gondoltam arra, hogy a szarvas tarvad kontingensbe kellene sorolni az abszolút selejt és dárdás bikákat. Véleményem szerint ez az intézkedés azt eredményezné, hogy a dárdás bikák hamarabb kerülnének ki az állományból, ezzel megmentve megannyi kiváló képességű szarvastehenet.

Kérdés, mi ebből a haszon? A gímszarvas minőségének megtartása, sőt javítása, a természeti értékek védelmének megvalósíthatósága. Továbbá – és ez is fontos – a vadászati lehetőségek bővítése, élményszerűség, és megszülethetne az a szarvasborjú, amelynek az anyját nem lőtték le, mert – remélhetőleg – a szabályzataink alkotói a minőség fejlesztését éppolyan fontosnak tartják, mint mi vadászok.

Schwebler Károly

HOZZÁSZÓLÁS A VITÁHOZ

Dr. Balázs István vitaindító cikkének (Vadászlap 2001/január) csak egy megállapításához kívánok hozzászólni. Ez pedig írásában így hangzik: „ma a létfenntartás, az élelmiszerszerzés érdekében nem kell vadászni. Be kell menni az üzletbe, és meg kell vásárolni az élelmiszereket”.

Nem gondolhatja a szerző komolyan, hogy a szarvascomb és az őzgerinc, a vesepecsenyével és a műanyagba csomagolt, mélyhűtött csirkékkel együtt csak úgy magától repül az üzletekbe és kínálja magát megvételre.

Az ősemler maga fogyasztotta el zsákmányát, mai munkamegosztáson alapuló és globalizálódó világunkban pedig a tonnaszámba exportált vadhúst valahol máshol fogyasztják el, de végül is változatlanul az emberek élelmezését szolgálja. Az alapvető cél nem változott, csak átalakult.

A vadászat tehát ma is az élelemszerzés egyik formája, sőt napjaink történései bizonyítják, hogy egyre inkább pénzben jól mérhető gazdasági tevékenység.

E cáfolhatatlan tény mellett egészen más kérdés az, hogy nekem, neked, neki, mit is jelent a vadászat.

Először is az ország 10 millió lakosából 9 millió 950.000-nek nem jelent semmit, legfeljebb egy évente egyszer-kétszer elfogyasztott nyúlörköltet (miközben lelkesen szídják a lelketlen vadászokat). Nekem a vadászat első sorban azt jelentette, hogy miután naponta 4-5 órát töltöttem a mütő altató gázzal kevert levegőjében, kimentem a szabadba friss levegőt lélegezni. A sok emberi nyomorúsággal foglalkozó mindennapok után rácsodálkozhattam a természet szépségeire. A percre beosztott és mindig halaszthatatlan munkái után, teljesen kikapcsolódva, órát nem nézve ültem a magaslesen.

Örültem a mindig megfigyelhető természet adta élményeknek és örültem – sokkal ritkábban – a hazahozott trófeáknak is.

Szóval nekem ezt jelentette a vadászat és mindazt, amit Széchenyi Zsigmond oly győ-

nyörően megfogalmazott. Csak egy dologra nem gondoltam vadászat közben soha, a vadászat cikkem elején vázolt gazdasági jelentőségére. Feltételezem, hogy a többi 50.000 vadásznak éppen ennyiféle különböző gondolata van.

Sajnos azonban egyre nő azok száma is, akiknek a vadászat státusz szimbólum, ahol be lehet mutatni a milliókat érő terepjárót és felszerelést, ami végül elvezethet az undorító zsírfvadászathoz is.

Téged pedig Kedves Vadásztársam, ha valaki gyilkosnak nevezne, mondd csak nyugodtan, hogy gyilkos az ő kedves édesanyja, aki pár száz csirkét már levágott, hogy kisfiának rántott csirkét készítsen. Vagy, ha netalán azt mondaná, hogy ilyen soha nem történt, az csak még rosszabb. Arra is volt pénze ugyanis, hogy kifizesse a „bérgyilkosokat”, hogy a mélyhűtött bontott csirkét az üzletben megvásárolhassa.

dr. Albert Béla

FELHÍVÁS

TISZTELT VADÁSZTÁRSÁK, TERMÉSZETBARÁTOK!

A vadász tanulóifjúság eredményes és hatékony nevelése, oktatása, a vad és a természeti környezet megszerettetése, a hivatásos vadász szakmát hozzáértő módon művelő szakemberek tanítása iskolánk megtisztelő feladata.

A feladat eredményes megoldásához szükségünk volna azokra a szemléltető eszközökre, rajzanyagokra, a vadász szakma gyakorlása során használatos szerszámokra és tárgyakra, trófea-anyagokra, vadásztörténeti emlékekre, stb., amelyek a tanulók képzését segítik, vadász-pedagógiai munkánkat megkönnyítik, illetve hatékonyabbá teszik. Sajnos bemutató eszközeink jelentős része megkopott, előregedett, és a hosszú évek munkája során elhasználódott.

EZÉRT FELHÍVÁSSAL FORDULUNK A VADÁSZ-TÁRSADALOMHOZ!

Kérjük, hogy minden olyan tárgyat, gyűjteményt, a tanítás során használható, bemutató-eszközt, vadászok és vadásztársaságok hagyatéki anyagait, a napi gyakorlatban már nem használt, de a vadásztörténeti ismeretek tanítása során még jól használható anyagokat és eszközöket juttassák el iskolánkhoz. Számunkra ezek az anyagok, eszközök komoly értéket jelentenek, segítik és támogatják a jövő vadászati szakembereinek nevelését, oktatását.

Minden hozzánk beérkező és a fenti célokat támogató adománynál feltüntetjük az adományozó nevét, és az adományait megfelelően tároljuk és gondozzuk.

Címünk: Bársony István Szakközépiskola, 6640 Csongrád, Szentosi u. 2/a.

Telefon: 06-63-482-133.

ALKALMAS VAGY ALKALMATLAN?

Új fegyver-törvénytervezet, törvény-előkészítés van mű alatt az illetékes minisztériumokban, parlamenti bizottságokban. Az általunk ismert új tervezetben csupán egyetlen mondat utal az eü. alkalmasság témájára: „a belügyminiszter meghatalmazza az eü. minisztert a feladat kidolgozására, törvényi megoldására” (nem szó szerinti idézet). A jelenleg érvényes eü. alkalmassági eljárás előírásai szemléletesen igazolják, hogy a hibás (rossz) törvényt csak elégtelenül (rosszul) lehet végrehajtani.

A vadászat „veszélyes üzem”, a vadászló-fegyver – rendeltetése szerint, általában – az élet kioltására alkalmas, és mint ilyen, tartása, használata, ennek engedélyezése különös figyelmet, pontosságot, szigorú, vizsgálódást és ellenőrzést követel. Ezzel minden vadászember egyetért, a törvényi szabályozást elfogadja. Elvárja viszont azt is, hogy a törvényalkotók ne szakadjanak el a gyakorlat valóságától, másrészt, ne vesszenek el, ne „veszítsék el” a fegyvertartót a túlszabályozás és a bürokrácia dzsungelében. Ahhoz, hogy ez sikerrel járjon, többszörösen szakértőknek kell lenniük. Évek óta kézenfekvő, mondhatni, már közhely az a javaslat, hogy az eü. alkalmassági vizsgálatot a gépjárművezetői jogosítvány mintájára lenne szerencsés megvalósítani, lévén a két tevékenység hasonlóan „veszélyes üzem”. Az alkalmassági vélemény kiállítói mindkét esetben a háziorvosok.

A háziorvosoknak akkoriban, mint hideg zuhany, szakadt a nyakukba az alkalmassági vizsgálat joga és köteleme, gyakorlatilag, minden előkészítés, előírás nélkül, egy A4 oldalas formanyomtatvány kitöltésével megoldandó az eü. alkalmasság kérdését. A nyomtatványon minden rajta van és semmi nincs rajta. Nincsenek meghatározva, pontosítva a korlátozások (alkalmasság) időleges és végleges határai, feltételei. Mellesleg a 4 és 2 éves érvényességi időtartam diszkriminációnak tűnik, összevetve a gépjárművezetési alkalmasság 10, 5, 3 és 2 éves időtartamaival.

A háziorvos többnyire jól ismeri az ellátási körébe tartozó embereket, ezért az alkalmasság kiadásával (megtagadásával) zokszó nélkül vállalhatja annak felelősségét. Nem tudja vállalni viszont azt, hogy a köztes időtartamban megbetegedett fegyvertartó vadász alkalmassága felfüggesztődjék, ha nem jut hozzá vissza a megbetegedésről szóló információ. Márpedig, ez gyakran előfordul(hat), hiszen az állampolgár (vadász) az ország bármely intézményében jogosult ellátásra. Megoldaná a kérdést egyrészt, ha a vadász, alkalmassága kiadásakor nyilatkozatot írna alá az egészségében beálló változás közlésének köteleességéről, másrészt, egészében, ha az ország valamennyi gyógykezelő intézménye (orvosa) rutinszerűen „rákérdezne” a fegyverviselés-tartás meglétére, a beteg vizsgálatánál-gyógykezelésénél. (Gépjárművezetői alkalmasság esetében ez a kötelezettség ma is fennáll, más kérdés, hogy gyakorta nem teljesül.)

HOGYAN LENNE ÉSSZERŰ?

a) Az először fegyverhez jutni kívánó vadászt, életkortól függetlenül, ajánlatos volna általános kivizsgálásra utalni (ekg, „nagy” labor, érzékszervi vizsgálatok, mozgásszer-vi-ortopédiai – esetleg sportorvosi – vizsgálatok, általános belgyógyászati – ezen belül szív-érrendszeri és tüdő- vizsgálatok), ezek eredménye alapján hozhatná meg döntését a háziorvos. Ugyanilyen eljárás alá esnék a vadász, akit a háziorvosa nem ismer, vagy új háziorvoshoz kerül.

b) Az időszakos vizsgálat időtartamát a gépjárművezetői alkalmassági vizsgálat érvényességi időtartamához kellene igazítani.

c) A fegyvertartási könyvbe orvosi rovatnak kellene kerülnie, ahova az alkalmasságot elbíráló orvos beírja a vizsgálat eredményét és érvényességi időtartamát.

d) Az időszakos vizsgálatoknál a háziorvos olyan szakvizsgálatot rendelhet el, amelyet szükségesnek vél.

e) Szükséges létrehozni fellebbviteli fórumot (másodfokú vizsgálati fórumot), amely az alkalmatlansági döntéssel egyet nem értő vadász kérelmére a döntést újra bírálja.

MI LEGYEN A PSZICHOLÓGIAI VIZSGÁLATTAL?

Az eü. alkalmasság „legfogósabb” kérdése a pszichológiai alkalmasság. Ha maximalisták lennénk, azt kellene mondanunk, hogy minden első alkalommal fegyvertartási engedélyhez jutó és minden először gépjárművezetői jogosítványt igénylő számára szükségesnek tűnik a pszichológiai alkalmassági vizsgálat. A dolog ma, gyakorlatilag nem kivitelezhető, egyrészt, a vizsgáló kapacitás elégtelensége, másrészt, a vizsgálat költségvonzata, harmadszor, a vizsgálat speciális igényeinek megfelelően képzett, elméleti-gyakorlati szakemberek hiánya miatt.

Könnyebb arra válaszolni, hogy mi ne legyen: merőben fölösleges pár évenként pszichológussal vizsgáltatni a több éves-évtizedes gyakorlattal rendelkező hivatásos vadászt. Mellesleg: semmi nyomos ok nincs arra, hogy ilyen vonatkozásban különbséget tegyünk a hivatásos és sportvadász között. (Ebben az országban a hivatásos vadászokon és egy-két, igen ritka, speciális foglalkozású emberen kívül, ma csak a hatvanadik életévét betöltött háziorvosok számára kötelező a pszichológiai – elmeszakértői – vizsgálat, országos elképedést, döbbenetet,

gyakran közröhejt okozva. A minisztereknek, tehergépkocsi vezetőknek, vezérigazgatóknak, alkotmánybíróknak, bankároknak, más döntőnköknak nem szükséges.)

Hasznosnak tartanánk, az a.) pontban jelölt módon, az első alkalommal fegyvertartást igénylő vadász pszichológiai alkalmassági vizsgálatát, amely vizsgálatot speciális ismeretekkel is rendelkező, **vadászati tevékenységet ismerő, abban jártas** pszichológusok végeznék. **Egyetlen alkalommal**, és nem időszakosan ismételve! A lelki egyensúly, gondolkodó és ítélőképesség megromlásának szomorú esete már tartozhat a háziorvos és az általa kezdeményezett vizsgálatok ellátási és felelősségi körébe.

– Szerencsés dolog lenne, ha a hatóság (BM. EüM) nem tekintené a szükséges vizsgálatokat, bevételt gyarapító lehetőségnek, és úgy mond, „önköltségi” díjat alkalmazva húzná le az újabb „rókabőröcskét” az amúgy is megkopasztott vadászról.

– A rendkívüli (soronkívüli) alkalmassági vizsgálat jelenleg is kötelező a fegyvertartási engedély felfüggesztése után újra vadászni kívánó számára. Mindenképp jogos az új vizsgálat lezajlott, hosszantartó, vagy súlyos betegség után, de bármely ok miatti, hosszabb időtartamú fegyverhasználati tevékenység-szüneteltetés utáni újrakezdés esetében is.

Az itt felsorolt – ömlesztett – megjegyzéseket konstruktív vita, hasznos gondolatok ébresztésére, javaslatok gerjesztésére szántuk. Az eü. alkalmasság részletező feltétel-rendszerének kidolgozása az eü. hatóságok jogköre és felelőssége, amely testületben **mindenképp ajánlatos vadászó** (és fegyvertartó) **orvosok, pszichológusok** részvétele. A gyakorlatban lecsapódó végrehajtási rendeletekben érvényesülő, de „íróasztal mellől” hozott törvények áldatlan hézagait, hatását – hatástalanságát – jó lenne végre elkerülni.

dr. Végh Endre

Miután a kérdés nemcsak az orvosokat, hanem a „betegeket”, azaz mindannyiunkat érinti, szerintünk nem kell újat kitalálni, hanem át kellene venni az EU tagországok bevált gyakorlatát, mert csak így lehetünk majd „kompatibilisek”, hiszen előbb-utóbb úgyis annak kell lennünk. Így talán nem fordulhatna elő az a gyakori eset, hogy a „kiszuperált” magyar vadász csak hajtója vagy töltőgetője lehet a súlyosan fogyatékos, de jól fizető külföldi bérvadásznak. (A szerk. megj.)

EGYÜTTMŰKÖDÉS

A Szegedi Tudományegyetem Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Főiskolai Kara együttműködési megállapodást kötött a Szentesi Parkotai Agrár Részvénytársasággal. A vadgazdálkodás szakos hallgatók az Rt. vadászterületén hivatásos vadászok segítségével, hiteles szolgálat keretén belül segítik el a gyakorlati fogásokat, segítik az ott folyó munkát.

VADÁSZNAP CSONGRÁD MEGYÉBEN

A megyei vadászszövetség és az OMVK Csongrád megyei területi szervezetének elnöksége a 2001. évi vadásznapi megrendezésére pályázatot írt ki. Idén a szentesi vadászok bizonyíthatják rátermettségüket és rendezhetik a vadászok és más természetbarátok nagy ünnepnapját.

M. Gy.

SZÉCHENYI ZSIGMOND EMLÉKÉRE

Tanúfát avattak Kőröshegyen a híres vadászíró emlékére, január 28-án. A tanúfát az író özvegye avatta fel, amely kedvenc fája, a „zerge-szakáll” jegenyenyár (*Populus nigra italica*) helyén, a kastély előtt emlékezteti az arra járókat. Az ünnepséggel egyidőben nyitották meg az „Emlékezés Széchenyi Zsigmondra” című rajzkiállítást is. A megemlékezést a Széchenyi kert és az Országépítő Alapítvány támogatta.

ÖT KIVÁLASZTOTT

Képzőművészeti pályázatot hirdetett a C.I.C., a Nemzetközi Vadászati Tanács, amelyen első ízben végre a kortárs hazai művészek is elindulhattak. Ebben – természetesen – bizonyára nem kis szerepe volt annak, hogy a rangos nemzetközi szervezet végrehajtó irodája a főváros mellé, Budakeszire költözött, így időben megkaphatták a felkérést a művészek. Kilenc pályázó küldte be anyagát az előírásoknak megfelelően, ezekből kellett kiválasztani azokat, akik az első körbe kerülhettek. Az FVM vadgazdálkodási főosztályának főkérésére a Millenniumi Vadászati Bizottság, a Vadászati Kulturális Egyesület, a Nimród Alapítvány, az OMVV és a Csergező Alapítvány képviselőiből álló zsűri választotta ki – nem kevés vita után – a javaslatokat: **Muray Róbert, Kiss Richárd, dr. Végh Endre, Valaczkai Erzsébet és Nemes István** festőművészek alkotásait.

SZALONKA KLUB APAVÁRÁN

A közelmúltban Jász-Nagykun-Szolnok megyében – a szolnoki után – újabb szalonka klub alakult Apavárán, február 10-én.

Huszonnyolc karcagi vadász részvételével megalakult a Nagykunsági Szalonkavadászok Baráti Köre.

A baráti kör tevékenységét a megválasztott **Kun Lajos** elnök, és a titkár **Donkó Ferenc** fogja össze.

A helyi Nagykun Vt. és a NE-FAG Rt. Szolnoki Erdészetiének együttműködése révén a klub tagjai az Apavári-erdőben hódolhatnak kedves szenvedélyüknek, a szalonkavadászatnak.

A baráti kör rendezvényein pedig ezután alkalmuk lesz a vadásztársaknak, hogy elmondják egymásnak tapasztalataikat az „erdő királynőjéről” a vadászok titokzatos madaráról, illetve a megfigyeléseiket összegyűjtve, és összegezve segítséget nyújthatnak az e témában tevékenykedő kutatóknak.

IDŐS VADÁSZOK TÁMOGATÁSA

A Vadászati Kulturális Egyesület szolnoki regionális szervezete átérzve az idős vadászok gondjait, az idej vadászjegy érvényesítését négy idős vadásztárs részére támogatta 5000–5000 forinttal. Nevezetesen **Gyódai Gyula** szelevényi, **Gyenes Béla** szajoli, **Fülöp Ferenc** tószegi és **Illés Árpád** jászberényi vadásztársaságok tagjaiként. A VKE helyi csoportja ezzel a szerény adománnyal járult hozzá, hogy nehéz helyzetű idős vadászbarátok továbbra is hódolhassanak szenvedélyüknek.

KONFERENCIA SZOLNOKON

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei FVM Hivatal Vadászati Felügyelőségének szervezésében sikeres szakmai napot tartottak január 24-én, a megyeháza dísztermében.

A meghívott 150 hivatásos vadász és vadászmeister érdekes és tanulságos előadásokat hallgathatott a dűvad helyzetéről és a gyérítés lehetőségeiről, különös tekintettel a rókalétszám drasztikus emelkedéséről, ezzel szorosan összefüggő jelentős kártételéről, illetve a láda csapdázás fortélyairól. A gödöllői Szent István Egyetem oktatói az elmúlt évek kutatásainak eredményét tárták a megye szakközönsége elé.

A szimpózium második felében a Hortobágyi Nemzeti Park természetvédelmi munkatársai tartottak színes előadást a hazánkban fészkelő, illetve időszakosan megjelent védett ragadozó madarokról.

A konferencia legfontosabb – kiemelendő – megállapításai:

– az elmúlt két év természeti csapásai (árvíz-, belvíz- és aszálykár) által tízedelt apróvadállományban lassan elviselhetet-

len károkat okoznak az egyre növekvő számú szörms és szárnyas ragadozók.

– a vadgazda számára létkérdéssé vált, hogy – a fenntartható biológiai sokféleség elvének betartása mellett – elfogadható szinten tartsa a vadászterületen a kártévő fajok számát.

– a törvényesen alkalmazható módszerek jelenlegi hatékonysága azonban nem éri el az elvárható eredményt, illetve a siker érdekében szinte elviselhetetlen anyagi ráfordításokat kellene vállalni.

– a védett állatok közül jelentős létszámgyarapodás tapasztalható a borz, a menyét, a héja és az egerészölyv állományban, amik további jelentős károkat okoznak az apróvadban.

– az elvégzett modellezések, kísérletek azt támasztják alá, hogy e négy faj esetén már nem állnak fenn a védettség elrendelésének indokai.

– a természetvédelmi törvény kártalanításról szóló végrehajtási rendeletének hiányában a természetvédelmi hatóság kényelmes helyzetben van, hiszen így nincs „kényszerítő” körülmény, ami alapján érdekében állna, hogy megvizsgálja, fennállnak-e még a védettség elrendelésének okai, illetve a tiltással szemben – a megváltozott létszámviszonyokra tekintettel – lehet-e engedélyezni a fácán telepek, kibocsátó helyek 500 méteres körzetében e négy ragadozó faj gyérítését – természetesen – szigorú ellenőrzés mellett.

SZAKBIZOTTSÁGI ÜLÉS SZOLNOKON

A vadászkamara Jász-Nagykun-Szolnok megyei szervezetének vadgazdálkodási szakbizottsága február 2-án tartotta soron következő, évadnyitó ülését. A szakbizottság két állandó meghívottal bővült: **Bozsó Bélával**, a kamara megyei alelnökével, (aki egyben a hivatásos vadász szakosztály elnöke is) és **Czeglédi István** erdőmérnökkel.

A megyei Vadász Szövetség elnöksége nevében **Kövári Ferenc** megyei fővadász felkérte a szakbizottságot, hogy egyben lássa el a szövetségi vadgazdálkodási bizottsági feladatokat is, amely felkérést a bizottsági tagok elfogadták.

A szakbizottság a következő témákat tárgyalta, illetve tett javaslatot az elnökség és a vadgazdálkodásra jogosultak részére:

– **Szalai Zsigmond** számolt be az országos szakbizottság ülésén elhangzó tapasztalatokról.

– Az elmúlt év vadgazdálkodási előzetes eredményei, értékelése, javaslatok, sürgős teendők meghatározása.

– A dűvad konferencia tapasztalatai.

– A fécántenyésztésben prognosztizálható változások, különös tekintettel annak ökonómiájára.

– A mézei nyúl állományának hasznosítása az EBHS szindróma tükrében.

– Özbakvadászat előkészítése, körzeti trófea bírálati szempontok alkalmazásának lehetőségei.

– Tavaszi hivatásos vadász szakmai nap téma javaslatok.

Czeglédi István

BAJA, AZ ORSZÁGOS VADÁSZNAP HELYSZÍNE

Véglegessé vált az idei Országos Vadásznapi időpontja és helyszíne. A millennium jegyében és különleges aktualitásával idén Baja városa ad otthont a vadászok legnagyobb hazai seregszemléjének, szeptember 8-án. A vadászati szervezetek mellett az idei rendezvény bokros teendőiben a méltán világhírű Gemenc Rt. is jelentős szerepet vállalt, karöltve a város önkormányzatának teljes támogatásával.

HAJMERESZTŐ

Februárban gyomorforgató képsorokkal riogatták a tévénezőket, amikor Székesfehérvár mellett, nyüzött „kölyökkutyákat” találtak kukákban, és szeméttelpeken. Minden megszólaló hozzá nem értőnek volt valami falrengető és szívbemarkoló krimije. Volt, aki magyar vizsla kölyköknek vélte őket, amelyek bőréből fókabőrt hamisítanak a média által notóriusan diszkriminált olaszok. Más azt állította, hogy elevenen nyúzzák a kölyköket, mert így szebb a szőrzetük. Mások szervezett kutyagyilkos bandák garázdálkodását vélelmezték és értetlenül állt mindenki az eset előtt. Ami ennél nagyobb baj, mindenki rögeszmeszerűen állított valamit, de senki sem kérdezett egyetlen hozzáértőt sem. Aki látta a műsort, annak pedig semmi kétsége nem volt afelől, hogy rókatetemeteket muto-gatnak. A zsákonkénti nagyobb szám miatt minden bizonyíték nélkül rókákról lehet szó, hiszen a vadászok nem szokták kukába dobni a leprémezett rókák testét, mert általában „helyben” intézik. A laikus nem tudja mit jelent, ha a rendőrség nagy erővel nyomoz, de ahhoz nem kell túl nagy erő, hogy valaki megkérdezzen egy vadászt, ha már egyébként együttműködési szerződésünk is van. Vadász-kynológusokból, valamint rókákból még egészen jól állunk, és készséggel állnának rendelkezésre, ha valakit nem a horror, hanem az igazság érdekelne.

– h –

FEGYVERÁTVÉTEL VIZSGÁLATRA

**Egyéni megrendelőink részére PUSKA-ÁTVÉTEL:
HÉTFŐ, SZERDA, PÉNTEK: 7.00–12.00 óra között**

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

**Egyéni megrendelőink részére
MAROKLŐFEGYVER-átvétel:**

KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.00–12.00 óra között

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

**Fegyverjavítók, vadászlársaságok, kereskedők,
illetve más cégek részére fegyver-átvétel:
előre egyeztetett időpontban, 7.00–10.00 óra között**

Szükséges:

2 példányos megrendelés, amelynek tartalmaznia kell
a megrendelő adatain kívül minden egyes fegyver számát,
típusát, kaliberét, a tulajdonos nevét, lakcímét,
irányítószámát.

Ezen adatok hiányában a fegyver vizsgálatát
nem áll módunkban elvállalni!

**BUDAPEST, IX. ker., Soroksári út 158. 1453 Budapest 92. Pf. 15.
Telefon: (06-1) 280-6782, (06-1) 281-1860. Tel./fax: (06-1) 281-1856
E-mail: mkh@mkh.hu http://www.netcall36.hu/lofegyver/fegyver.htm**

Klein

Import-Export Kereskedelmi Kft.

**HULLAJTOTT AGANCS FÖLVÁSÁRLÁSA
A LEGMAGASABB NAPI ÁRON!
AZ ÖN PARTNERE A KLEIN IMPORT-EXPORT
KERESKEDELMI KFT.**

XIX., MÉTA U. 31. MÉTA-CENTRUM

TELEFON: 00-36-1/282-6456

AUTÓTELEFON: 00-36-30/9484-316

NÁLUNK A LÖTT VADÉRT MINDIG A LEGJOBB ÁRAT KAPJA!

KUKORICA-ESŐ

**Aki számol és gondolkodik ... már tudja, hogy időt, pénzt és fáradságot takarít meg,
ha rendszerbe állítja a digitálisan vezérelt vadetető berendezést.**

A 120 és 220 literes nagyságú, kézi csőrlővel vagy gépkocsival oca. 5-10 méteres magasba emelt
tartályból naponta 1-15 kg kukorica szórható ki 8-10 méteres körzetben, azonos időpontban.
A szórásidő 24 órán belül 1-8 óránként tetszés szerint állítható.

A berendezés megvásárlását különösen azoknak a vadászatra jogosultaknak ajánljuk, ahol a szó-
rók – esős/havas időben – nehezen megközelíthetők és a vadállomány megtartása, helyhez köte-
se érdekében naponta kívánnak etetni. (A 120 literes automata etető egy feltöltéssel, napi 4 kg ki-
szórás mellett 20 napig felügyelet nélkül ellátja az állomány etetését.)

A berendezés „elidagénítését” ugyancsak megnehezíti, hogy elérhetetlenül magasban van és
csak csőrlővel vagy csigával kiegészített drótkötéllel engedhető le a földre.

A 120 literes automata etető ára (akkumulátorral, töltővel együtt) 56 ezer forint + ÁFA, a 220 literes
tartállyal készülő berendezés 62 ezer forint + ÁFA.

**Megrendelhető: Soltész Károly épületgépész és villanszerelő mesternél
2000 Szentendre, Irányi Dániel u. 25. Telefon és fax: 06-26/313-789 Mobil: 06-20/951-3427**

VERDA KKT.
MÁRKAKERESKEDÉS, MÁRKASZERVIZ

ÚJ LADA NIVA terepjárók
kedvező hitelre,

460 000 Ft

befizetésével elvihetők!

HungaroLADA márkakereske-
dése és szervize, VERDA Kkt.

Bemutatóterem:

Kalocsa–Dunapataj között az 51-es főút mellett Kisfoktó 1/A.

Telefon: 06-30/958-3326

FÁCÁN ÉS VADKACSA ÉRTÉKESÍTÉS!

TÖBB ÉVTIZEDES TENYÉSZTÉSI HAGYOMÁNYOKKAL
RENDELKEZŐ KEMECSEI FÁCÁNTELEPRŐL ÉRTÉKESÍ-
TÉSRE FELAJÁNLUNK CSEH IMPORT TÖRZSANYAGTÓL
SZÁRMAZÓ NAPOS-, ELŐNEVELT ÉS FELNÖTT FÁCÁNO-
KAT A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKON. ÉRTÉKESÍTÜNK TO-
VÁBBÁ KIVÁLÓ GENETIKAI ADOTTSÁGOKKAL RENDEL-
KEZŐ NAPOS ÉS ELŐNEVELT VADKACSAKAT IS.

NYÍR-VAD KFT.

KEMECSE-FÁCÁNTELEP • TELEFON: 06-30/938-1730; FAX: 06-42/443-562

A TerraPrint Kiadó természet- és vadászkönyvajánlata

**Megrendelhetők és megvásárolhatók: 1134 Budapest, Tüzér u. 43. fszt. 1.
Tel.: 350-6454. Tel./fax: 350-6455. Nyitva tartás: H–Cs: 8–15, P: 8–12**

Kapható kiadványok

Jel	Cím	Ár (Ft)
Tb	Természetbarát zsebkalauz (szerk.: Nagy László)	Ú *500
O8	Ötven vadász emlékeiből 8. (szerk.: Tálosi L.) (kemény kötésben)	Ú 1800
O7	Ötven vadász emlékeiből 7. (szerk.: Tálosi L.) (kemény kötésben)	1600
Cs	A „Csodaszarvas” (gr. Széchenyi Ferdinánd)	1100
Ut	Újra megtelt a tarisznya (Páll Endre)	1000
Vp	Egy lövéssel kettő... (egy gazdag vadászélet emlékei, Páll Endre)	1000
Ss	Sikeres söréttűzés (Dr. Montagh András)	1000
Mu	Magyar vadászutazók a nagyvilágban (22 fő) (dr. Krizsán László) (kemény kötésben)	1200
Hu	Hamu alatt (Beregszászi György)	1000
Bp	Balogh Péter emlékalbum (szerk.: dr. Koncz I.–dr. Monori L.–Tálosi L.)	1650
H5	Írások a hajdani vadászvilágból – Jurán Vidor (szerk.: Motesik Árpád)	900
Tp	Töltényportrék (Kovács László)	600
Ti	Tizenhárom töltény (Kovács László)	750
Tc	Tucatnyi töltény (Kovács László)	850
Pk	Puskák és töltények (Kovács László)	950
Sz	Szikével, tollal, puskával (Mess Béla)	1100
Ké	Vadász Könyvklub 1993–1999. (kemény kötés) (szerk.: Tálosi L. és Társa)	1500
Kv	Kis vadászerdő (Sinapius János, 1678) (fordította: dr. Csőre Pál)	1200
Vc	Vadóc vakációk (Bán István)	1100
Fk	Forgách Károly élete és munkássága (Motesik Árpád, Molnár László)	950
Vv1	Vadászversek a XVIII.–XX. századig (szerk.: Dr. Nagy Domokos Imre)	Ú Jb *1200
Ma	Tardos – Magaslelen a holdfényben (Ferenczy Ferenc)	Ú 1200
Mz	Mozaikok vadászéletemből (Páll Endre)	Ú *1200
Ba	Bükkaljai ősvényeken (Fridél Lajos)	Ú *1900
Kk	Lévától Nagymarosig (Kittenberger Kálmán élete) (Motesik Á.)	Ú Jb *1200
Svv	Skandináv vadászviccek (Kovács László)	Ú 750

Kaphatók antikvár könyvek, 1945 után kiadott vadászkönyvek, Nimród évfolyamainak bekötött
és bekötetlen példányai.

Előkészületben lévő könyvek:

Jel	Cím	Ár (Ft)
Vv1	Vadászversek a XVIII. századig (dr. Csőre Pál, dr. Sárdy Margit)	Jb *1200
Té5	A természet és én V. (szerk.: Gyenes István) pályaművekből összeállítva	Jb *1200
O9	Ötven vadász emlékeiből 9. (Millennium kiadvány) Az iratokat 2001. március 31-ig kérjük	Jb 1900

* Irányár, Ú: új könyvek, Jb: jubileumi kiadások

A Vadász Könyvklub Egyesület és a Vadászati Kulturális Egyesület tagjai, valamint a viszonteladók kedvez-
ményben részesülnek! Az árváltozás jogát fenntartjuk. Megvásároljuk a TerraPrint Kiadó 1997-ig kiadott egyes
könyveit, valamint antikvár könyveket, illetve új kiadványainkra cseréljük. Kaphatók még tan- és
segédkönyvek, valamint más kiadók természeti könyvei. Várjuk szíves megrendelésüket!

VADÁSZBOLT PESTERZSÉBETEN

ÖNVÉDELMI, SPORT-, VADÁSZ-, LÉGFEGYVEREK,
VALAMINT FLÓBERTPISZTOLYOK,
SÖRÉTES, GOLYÓS, LÉGLŐSZEREK, VALAMINT
FEGYVER- ILLETVE KERESŐTÁVCSÖVEK,
VADÁSZRUHÁZAT ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKÁVAL
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT.

CÍMÜNK:

GEMENC VADÁSZBOLT,
1203 BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCA 57.
TELEFON: (36-1) 283-4432,
MOBIL: 06-30/942-1839.
NYITVA TARTÁS: H.-P.: 10.00-18.00

Minőségi Kőmunkák

- Kőburkolatok, gránit falak
- Kandallók és pultrendszerek
- Homlokzati burkolatok, portálok
- Köztéri kutak
- Lépcsők, baluszteres kőkorlátok

Várjuk Önöket a FeHoVa F pavilon 205/c standján

Pap Kőfaragó, Kőszobrász Műhely
2000 Szentendre, Közúzó köz.
Telefon/fax: (06-26) 313-846, (06-26) 313-630
Telefon: (06-26) 500-235, (06-26) 500-236
e-mail: paplajos@elender.hu www.paplajos.hu

Kiss and Kolláth

H-2120 Dunakeszi, Főti út 23. Tel.: (36-27) 540-160 Fax: (36-27) 540-161
E-mail: kollath@mail.digitel2002.hu www.kollath.hu

Namíbiai vadászat

5 napos vadász- + 1 pihenőnap, csomag, öt vad (kudu, oryx, springbok, duiker, steenbok) trófea díjával, teljes ellátással és reptéri transzferrel együtt: 4000,- DEM/vadász (2/1)

Dél-Afrikai Köztársaság

- 5-9 napos antilop hajtóvadászatok. Ár: 2100,- és 2700,- USD/vadász között.
- Krüger Park mellett, kaffertehén-vadászat 3500,- USD + 28 másik vadfajta lehető.

Zambia, Luangwa völgy

Kafferbika-vadászat, ára 5450,- USD/vadász (2/1)

Benin

Vadászat Dwarf Buffalóra, nyugati fakó antilopra (Roan), Sing-Sing viziantilopra és más nyugat-afrikai fajokra, decembertől áprilisig. Ár: 5100,- USD (2/1)

Pumavadászat

- USA, Colorado és Argentína (magyar kísérvél)

Horgászás és vadászat együtt

Volga delta, Ural és Ili folyó deltája, Csendes-óceán partján

Afrikai, amerikai és ausztrál trófeák megrendelhetők

Vadászújjal vadászók részére különleges programok!

TRÓFEABÍRÁLAT és rekordkönyv regisztráció a Nemzetközi Szafari Klub metodikája szerint.

Trófeabírálati engedély száma: COM#1002373

Vadászatszervezői engedély száma: 1499/96/97.

Web-oldal: www.kollath.hu

Vaddisznóskert-kerítés már 950 Ft + áfa/m-től, kivitelezéssel faanyag nélkül

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ ÚJ-ZÉLANDI KERÍTÉSFONAT VADVÉDELMI, VADGAZDÁLKODÁSI (2,40 M MAGASSÁGIG) ÉS MEZŐGAZDASÁGI (90 CM MAGASSÁGTÓL) CÉLRA, SPECIÁLIS CSOMÓZÁSSAL, NAGYSZILÁRDSÁGÚ, TŰZIHORGANYOZOTT ACÉLHUZALBÓL. ISO 9001 SZERINT MINŐSÍTVE.

RÉSZLETES INFORMÁCIÓK:

1012 BUDAPEST, LOGODI U. 22-24. TEL.: (36-1) 213-9787, 201-3089. FAX: 201-3698

KEDVEZMÉNYES BEVEZETŐ ÁR!

MUD TRAC

SPECIAL TRAC

+12 féle mintázat!

VADÁSZTÓL VADÁSZOKNAK!

Ficsor Autóház Kft.

MUD TERRAIN

CROSS

SUPER CROSS

NAGYKER ÁRON 30% KEDVEZMÉNNYEL!

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok! Aszfalton halkan futó, sáros versenyeken győztes gumik! Európában terepverseny nélkülünk nem létezik! Miért ne lehetne Nektek is?

Csörlőre nem lesz szükségetek, mert a Párizs-Dakar rally többszörösen díjnyertes gumiját kínálom Nektek. A világ egyik legjobb terepversenyzőjének a szülei gyárából származó gumiabroncsok. Mi is teszteltük!

Az olasz Parma-i Pneus Service kizárólagos forgalmazójaként örömmel állunk rendelkezésetekre több mint 80 féle méretű gumiabronccsal. Beszerezhetők postai utánvétellel vagy országsszerte viszonteladóinknál.

Jelszavunk:

miénk a legjobb, ilyen másnak nincs, lyet nem gyárt senki, csak nekünk van!

Ficsor Autóház Kft.

1106 Budapest, Fehér út 7.

Tel/fax: 260-1122

NIVARA radiál
Mud Trac, Mud Terrain

MUD TRAC

Kiss and Kolláth

Trading Deposit Partnership H-2120 Dunakeszi, Fóti út 23. Hungary
Tel.: (36-27) 540-160 Fax: (36-27) 540-161 Kollath@mail.digital2002.hu www.kollath.hu

**NAMÍBIAI
VADÁSZATI CSOMAG:
4000 DM
5 VADÁSZNAP
5 TRÓFEÁS VAD**

**VADKÁRELHÁRÍTÓ KARAKAL VADÁSZAT DÉL-AFRIKÁBAN, FOKVÁROS MELLETT
CSOMAGÁR: 2500 USD 1 KARAKAL, 1 HÉT VADÁSZAT**

**ŐSZI KAMCSATKAI JÁVOR- ÉS MEDVEVADÁSZAT
A VADÁSZAT ÁRA: 6800 USD**

(Janov 201)
ASD-005-04-80

URL: www.kollath.hu

utat **nyit**

fordvonal:
06-40-200-024

www.ford.hu

- Összkerékmeghajtás
- 1085 kg teherbírás
- Turbódízel erőforrás
- Robusztus felépítés
- Elérhető: 3 999 000 Ft + ÁFA-tól

fordranger

